

ZAKON

O NAKNADI ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH DJELA NASILJA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak za ostvarivanje prava na naknadu štete žrtvama krivičnih djela nasilja.

Krivično djelo nasilja

Član 2

Krivično djelo nasilja, u smislu ovog zakona, je krivično djelo učinjeno sa umišljajem, i to:

- krivično djelo učinjeno uz primjenu fizičke sile ili drugih radnji kojima se narušava psihički integritet;
- krivično djelo protiv polne slobode;
- krivično djelo izazivanja opasnosti po život ili tijelo ljudi ili po imovinu opšte opasnom radnjom ili sredstvom koje ima za posljedicu smrt, tešku tjelesnu povredu ili teško narušenje fizičkog i psihičkog zdravlja jednog ili više lica, a propisano je Krivičnim zakonikom Crne Gore kao teži oblik osnovnog krivičnog djela učinjenog sa umišljajem.

Žrtva

Član 3

Žrtva krivičnog djela nasilja (u daljem tekstu: žrtva) je lice kod koga je usljed krivičnog djela nasilja nastupila smrt, teška tjelesna povreda ili teško narušenje fizičkog i psihičkog zdravlja.

Žrtvom se smatra i lice kod koga je usljed krivičnog djela nasilja iz člana 2 stav 1 alineja 1 ovog zakona, nastupila smrt, teška tjelesna povreda ili teško narušenje fizičkog i psihičkog zdravlja i kad izvršenje tog krivičnog djela nije bilo usmjereno na to lice.

Žrtvom se smatra i lice kod koga je nastupila smrt, teška tjelesna povreda ili teško narušenje fizičkog i psihičkog zdravlja u slučaju:

- pokušaja sprječavanja izvršenja krivičnog djela nasilja;
- pomaganja policiji prilikom lišenja slobode učionioaca krivičnog djela nasilja;
- pružanja pomoći žrtvi.

Svrha i vrste naknade

Član 4

Radi pravovremenog otklanjanja štetnih posljedica teškog fizičkog i psihičkog stanja žrtve, žrtva ima pravo na naknadu štete (u daljem tekstu: naknada), i to:

- naknadu izgubljene zarade;
- naknadu troškova zdravstvene zaštite (troškova liječenja i boravka u bolnici);
- naknadu troškova sahrane.

Kad je u slučajevima iz člana 3 ovog zakona nastupila smrt žrtve, lice koje je žrtva izdržavala, u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodični odnosi (u daljem tekstu: izdržavano lice), ima pravo na naknadu iz stava 1 ovog člana i pravo na naknadu zbog gubitka zakonskog izdržavanja.

Žrtva odnosno izdržavano lice može ostvariti jednu ili više naknada iz stava 1 odnosno stava 2 ovog člana, zavisno od okolnosti slučaja.

Sredstva za isplatu naknada i troškova

Član 5

Sredstva za isplatu naknada i troškova postupka za ostvarivanje prava na naknadu obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore u posebnom razdjelu organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Shodna primjena zakona

Član 7

Na pitanja postupka za ostvarivanje prava na naknadu koja nijesu uređena ovim zakonom shodno se primjenjuje zakon kojim se uređuje upravni postupak.

II. USLOVI ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA NAKNADU

Državljanstvo i stalni boravak žrtve

Član 8

Pravo na naknadu ima žrtva koja je:

- crnogorski državljanin;
- državljanin države ugovornice Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja (u daljem tekstu: država ugovornica Konvencije);
- državljanin države članice Savjeta Evrope sa stalnim boravkom u Crnoj Gori;
- državljanin ili lice koje zakonito boravi u državi članici Evropske unije.

Obaveza prijavljivanja krivičnog djela nasilja i uticaj krivičnog postupka

Član 9

Pravo na naknadu može se ostvariti samo ako je krivično djelo nasilja prijavljeno organu uprave nadležnom za poslove policije (u daljem tekstu: policija) ili državnom tužilaštvu.

Na zahtjev žrtve odnosno izdržavanog lica, policija odnosno državno tužilaštvo će izdati potvrdu da je djelo prijavljeno kao krivično djelo.

Pravo na naknadu može se ostvariti i u slučaju kad postoje okolnosti koje trajno isključuju krivicu, odnosno krivično gonjenje.

Pravo na naknadu može se ostvariti bez obzira da li je učinilac krivičnog djela nasilja poznat ili da li je pokrenut krivični postupak.

Teritorijalni princip

Član 10

Pravo na naknadu može se ostvariti ako je krivično djelo iz člana 2 ovog zakona učinjeno prema žrtvi na teritoriji Crne Gore, na crnogorskom brodu ili u crnogorskom vazduhoplovu bez obzira gdje se brod, odnosno vazduhoplov nalazio u vrijeme izvršenja tog krivičnog djela.

Naknada izgubljene zarade

Član 11

Pravo na naknadu izgubljene zarade ima žrtva kod koje je kao posljedica krivičnog djela nasilja nastupila nesposobnost za rad u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju, i to u jednokratnom iznosu koji ne može biti veći od deset prosječnih neto zarada u Crnoj Gori utvrđenih za prethodnu godinu u odnosu na godinu u kojoj se naknada utvrđuje, prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.

Naknada troškova zdravstvene zaštite

Član 12

Naknada troškova zdravstvene zaštite žrtvi pripada u iznosu koji se određuje po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja, u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstveno osiguranje, osim ako je po tom osnovu žrtva već ostvarila pravo.

Naknada za troškove sahrane

Član 13

Pravo na naknadu uobičajenih troškova sahrane ima lice koje ih je platilo, u visini koja je utvrđena u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko osiguranje, ako ih nije ostvarilo po nekom drugom osnovu u skladu sa posebnim zakonom.

Naknada zbog gubitka izdržavanja

Član 14

Naknada zbog gubitka zakonskog izdržavanja pripada izdržavanom licu u jednokratnom iznosu koji se određuje s obzirom na sve okolnosti slučaja, polazeći od najnižeg iznosa porodične penzije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko osiguranje, kao i očekivanog trajanja izdržavanja tog lica.

Naknada iz stava 1 ovog člana, pripada izdržavanom licu samo ako ne ostvaruje pravo na porodičnu penziju.

Određivanje naknade

Član 15

Prilikom odlučivanja o pravu na naknadu i visini naknade posebno će se cijeliti:

- ponašanje žrtve prije, u vrijeme i poslije izvršenja krivičnog djela nasilja;

- doprinos žrtve nastanku i obimu štete;
- postojanje opravdanih razloga zbog kojih žrtva nije prijavila krivično djelo nasilja policiji ili državnom tužilaštvu;
- saradnja žrtve sa policijom i državnim tužilaštvom tokom otkrivanja ili gonjenja učinioca krivičnog djela nasilja;
- imovno stanje žrtve ili izdržavanih lica.

Umanjenje ili odbijanje naknade

Član 16

Visina naknade će se umanjiti ili će se zahtjev za naknadu odbiti ako je:

- žrtva doprinijela da šteta nastane ili da bude veća nego što bi inače bila;
- to suprotno javnom poretku, načelu pravičnosti ili moralu;
- žrtva član kriminalne organizacije, odnosno zločinačkog udruženja.

Uračunavanje drugih naknada

Član 17

Ako žrtva ostvaruje primanja po osnovu zdravstvenog, penzijskog ili drugog osiguranja ili po drugim osnovima, naknada se umanjuje za ukupan iznos tih primanja.

Naknada se ne umanjuje za iznose koje žrtva ostvari po osnovu dobrovoljnog osiguranja i socijanih davanja.

Ako naknada nije umanjena u skladu sa stavom 1 ovog člana, žrtva je dužna da izvrši povraćaj naknade u iznosu ostvarenih primanja po osnovu zdravstvenog, penzijskog ili drugog osiguranja ili po drugim osnovima.

III. KOMISIJA

Sastav komisije

Član 18

O pravu na naknadu odlučuje Komisija za naknadu štete žrtvama krivičnih djela nasilja (u daljem tekstu: Komisija).

Komisiju čine predsjednik, pet članova i njihovi zamjenici.

Predsjednik i zamjenik predsjednika Komisije su sudije Vrhovnog suda Crne Gore.

Članovi Komisije, odnosno njihovi zamjenici imenuju se iz reda:

- državnih tužilaca u Vrhovnom državnom tužilaštvu;
- predstavnika Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore;
- predstavnika Ministarstva;
- predstavnika organa državne uprave nadležnog za poslove socijalne zaštite; i
- predstavnika organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

Članovi Komisije, odnosno njihovi zamjenici iz stava 4 al. 2 do 5 ovog člana moraju imati visoku školsku spremu i najmanje pet godina radnog iskustva sa visokom školskom spremom.

Imenovanje Komisije

Član 19

Komisiju imenuje Vlada Crne Gore.

Predsjednik, članovi Komisije i njihovi zamjenici imenuju se na vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovo imenovani.

Predsjednika Komisije i njegovog zamjenika predlaže predsjednik Vrhovnog suda Crne Gore.

Članove Komisije i njihove zamjenike predlažu:

- vrhovni državni tužilac – državnog tužioca u Vrhovnom državnom tužilaštvu;
- Zaštinik ljudskih prava i sloboda Crne Gore - predstavnika Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore;
- ministar nadležan za poslove pravosuđa – predstavnika Ministarstva;
- ministar nadležan za poslove socijalne zaštite – predstavnika organa državne uprave nadležnog za poslove socijalne zaštite;
- ministar nadležan za poslove finansija – predstavnika organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

Razrješenje

Član 20

Predsjednika, članove Komisije i njihove zamjenike razrješava Vlada Crne Gore prije isteka vremena na koje su imenovani, i to:

- na lični zahtjev;
- zbog prestanka njihove funkcije odnosno radnog odnosa koji je uslov za imenovanje;
- zbog neurednog i nesavjesnog obavljanja poslova u Komisiji;
- zbog spriječenosti da duže vrijeme obavlja poslove u Komisiji usljed bolesti ili drugih opravdanih razloga.

Zahtjev za razrješenje člana Komisije podnosi predsjednik Komisije, a zahtjev za razrješenje predsjednika Komisije podnosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Rad Komisije

Član 21

Sjednicom Komisije predsjedava predsjednik Komisije.

Sjednicu Komisije saziva predsjednik Komisije, a u slučaju njegove spriječenosti njegov zamjenik.

Komisija odlučuje na sjednici kojoj prisustvuju predsjednik i svi članovi Komisije.

U slučaju odsutnosti predsjednika i članova Komisije, sjednici prisustvuju njihovi zamjenici. .

Predsjednik, članovi Komisije i njihovi zamjenici imaju pravo na naknadu za rad u Komisiji, u iznosu koji utvrđuje Vlada Crne Gore, na predlog ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

Stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Komisije vrši Ministarstvo.

IV. POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE NAKNADE

Podnošenje zahtjeva

Član 22

Postupak za ostvarivanje prava na naknadu pokreće se pisanim zahtjevom koji se podnosi Ministarstvu.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi žrtva, odnosno izdržavano lice na propisanom obrascu.

Ako zahtjev iz stava 1 ovog člana nije podnesen na propisanom obrascu, Ministarstvo će podnosiocu zahtjeva dostaviti primjerak obrasca i pozvati ga da zahtjev za naknadu podnese na tom obrascu.

Sadržaj zahtjeva za naknadu

Član 23

Zahtjev za naknadu sadrži:

– lične podatke o podnosiocu zahtjeva: ime i prezime, datum i mjesto rođenja, pol, državljanstvo, adresu prebivališta ili boravišta, odnosno stalnog boravka, radno mjesto i adresu poslodavca, broj lične karte, odnosno drugog dokumenta na osnovu kojeg se može utvrditi identitet lica

u skladu sa propisima države čiji je državljanin;

- opis krivičnog djela nasilja (datum, mjesto i okolnosti izvršenja);

- datum kad je prijavljeno izvršenje krivičnog djela nasilja policiji odnosno državnom tužilaštvu;

- opis posljedica krivičnog djela nasilja;

- izjavu o tome da li je žrtvi poznato da li se protiv učinioca krivičnog djela nasilja vodi krivični postupak, pred kojim državnim tužilaštvom, odnosno sudom i pod kojim poslovnim brojem predmeta;

- izjavu o vrsti i visini naknada, odnosno drugih primanja koje je žrtva ostvarila po drugim pravnim osnovima;

- vrstu i visinu naknade koju žrtva zahtijeva.

Bliži sadržaj obrasca zahtjeva za naknadu propisuje Ministarstvo.

Isprave

Član 24

Uz zahtjev za naknadu, u originalu ili ovjerenom prepisu, podnose se sljedeće isprave:

- dokaz o državljanstvu ili stalnom boravku;

- potvrdu policije ili državnog tužilaštva da je krivično djelo nasilja prijavljeno;

- medicinsku dokumentaciju iz koje proizlazi da je žrtva pretrpjela teške tjelesne povrede ili teško narušenje fizičkog i psihičkog zdravlja;

- dokaz o nesposobnosti za rad u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju;

- dokaz da je lice iz člana 13 ovog zakona platilo troškove sahrane;

- izvod iz matičnog registra umrlih, ako je žrtva umrla zbog posljedica krivičnog djela nasilja;

- potvrdu o ostvarivanju naknada, odnosno drugih primanja koje je žrtva ostvarila po drugim pravnim osnovima;

- druge isprave kojima se dokazuje ispunjenje uslova za ostvarivanje naknade u skladu sa ovim zakonom, a kojima žrtva raspolaže.

Ako uz zahtjev nijesu podnesene sve isprave iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo će pozvati podnosioca zahtjeva za naknadu da u roku, koji ne može biti duži od 30 dana, dopuni zahtjev.

Rok za podnošenje zahtjeva

Član 25

Zahtjev za naknadu podnosi se, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana kad je izvršeno krivično djelo nasilja povodom kojeg se zahtjev za naknadu podnosi.

Ako žrtva zbog zdravstvenih razloga nije u mogućnosti da podnese zahtjev za naknadu u roku iz stava 1 ovog člana, zahtjev se podnosi najkasnije u roku od tri mjeseca od dana kad su prestali da postoje razlozi zbog kojih žrtva nije bila u mogućnosti da podnese zahtjev, a najkasnije u roku od tri godine od dana kad je izvršeno krivično djelo nasilja.

Ako je žrtva maloljetno lice ili lice lišeno poslovne sposobnosti, a njen zakonski zastupnik nije podnio zahtjev za naknadu u roku iz stava 1 ovog člana, rok od šest mjeseci počinje da teče od dana kad lice navrši 18 godina života, odnosno od dana kad je utvrđeno da je ponovo postalo poslovno sposobno.

Informisanje i poučavanje žrtve o pravu na naknadu

Član 26

Policija, državno tužilaštvo i sudovi dužni su da žrtvi odnosno izdržavanom licu daju informacije o pravu na naknadu i o organu kojem se mogu obratiti radi ostvarivanja tog prava.

Informacije se daju usmeno, kad god je to moguće na jeziku koji žrtva odnosno izdržavano lice razumije, a u pisanom obliku na crnogorskom ili engleskom jeziku.

Policija, državno tužilaštvo i Ministarstvo dužni su da žrtvi odnosno izdržavanom licu daju obrazac za podnošenje zahtjeva i, na njihovo traženje, da daju uputstva i informacije o tome kako popuniti obrazac za podnošenje zahtjeva i koju dokumentaciju je potrebno podnijeti uz zahtjev.

Ministarstvo će, radi informisanja žrtve odnosno izdržavanog lica o njihovom pravu na naknadu, izraditi na crnogorskom i engleskom jeziku informator o pravu na naknadu, uslovima i postupku za ostvarivanje tog prava.

Informator iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo će dostaviti organima iz stava 1 ovog člana, a može ga dostaviti i drugim pravnim licima koja prilikom izvršavanja svojih poslova dolaze u kontakt sa žrtvama odnosno izdržavanim licima ako to ona zahtijevaju.

Dostavljanje informacija i isprava

Član 27

O zahtjevu za naknadu Komisija odlučuje na osnovu dostavljenih dokaza.

Ako je za odlučivanje iz stava 1 ovog člana potrebno, Komisija može od državnih i drugih organa, pravnih i fizičkih lica koja raspolažu informacijama i ispravama o okolnostima i činjenicama koje su od važnosti za odlučivanje, zahtijevati da te informacije i isprave dostave, bez naknade, u traženom roku.

Organi i lica iz stava 2 ovog člana, dužni su da dostave tražene informacije i isprave u ostavljenom roku.

Izuzetno, radi utvrđivanja činjeničnog stanja, Komisija može saslušati podnosioca zahtjeva i svjedoke, kao i odrediti vještačenje.

O izvođenju dokaza sačinjava se zapisnik.

Odlučivanje o zahtjevu

Član 28

Odluku o zahtjevu za naknadu Komisija donosi većinom glasova svih članova.

Odluka iz stava 1 ovog člana, donosi se u roku od tri mjeseca od dana prijema potpunog zahtjeva za naknadu, a u složenim predmetima odluka se donosi u roku od šest mjeseci od dana prijema potpunog zahtjeva za naknadu.

Ako se osnov za ostvarivanje naknade i visina naknade ne mogu utvrditi bez činjenica i okolnosti utvrđenih u krivičnom postupku koji je pravosnažno okončan, odluka se donosi u roku od tri mjeseca od dana pravosnažnosti odluke u tom postupku.

Vrste odluka

Član 29

Kad odlučuje po zahtjevu Komisija donosi odluku kojom će:

- 1) odbaciti zahtjev za naknadu kao neblagovremen ili nedopušten;
odbaciti zahtjev za naknadu kao neuredan ili nepotpun ako podnosilac zahtjeva ne dopuni zahtjev u smislu člana 24 stav 2 ovog zakona;
- 2) usvojiti zahtjev za naknadu, u cjelosti ili djelimično, i odrediti iznos naknade, ili
- 3) odbiti zahtjev za naknadu kao neosnovan.

Sadržaj odluke o usvajanju zahtjeva

Član 30

Odluka o usvajanju zahtjeva za naknadu sadrži:

- lične podatke podnosioca zahtjeva;
- zakonski naziv, vrijeme i mjesto izvršenja krivičnog djela nasilja povodom kojeg je podnesen zahtjev;
- vrstu i visinu naknade i rok isplate;
- pouku o sudskoj zaštiti.

Sudska zaštita

Član 31

Protiv odluke iz člana 29 ovog zakona, može se pokrenuti upravni spor.

Odluka iz člana 29 ovog zakona, dostavlja se podnosiocu zahtjeva, a odluka o usvajanju zahtjeva za naknadu dostavlja se i Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, u roku od osam dana od dana donošenja.

Pravosnažna odluka kojom je usvojen zahtjev za naknadu dostavlja se nadležnom državnom tužilaštvu i sudu koji postupuje u krivičnom postupku, a državno tužilaštvo i sud su dužni da Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa Crne Gore dostave pravosnažnu odluku o okončanju krivičnog postupka.

Isplata naknade

Član 32

Ministarstvo će izvršiti isplatu naknade, u roku od tri mjeseca od dana kad je primilo odluku Komisije kojom je određeno plaćanje naknade.

O isplati naknade iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo obavještava Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore.

Oslobađanje od takse

Član 33

U postupku za ostvarivanje naknade po ovom zakonu ne plaća se taksa.

V. POSTUPCI U PREKOGRANIČNIM SLUČAJEVIMA

Domaći prekogranični slučaj

Član 34

U slučaju kad je krivično djelo nasilja izvršeno na teritoriji Crne Gore i ispunjeni su drugi uslovi za ostvarivanje prava na naknadu po ovom zakonu, a zahtjev za naknadu je podnesen nadležnom organu u drugoj državi članici Evropske unije u kojoj žrtva ima prebivalište (u daljem tekstu: domaći prekogranični slučaj), taj organ će zahtjev dostaviti Ministarstvu.

Nakon prijema zahtjeva za naknadu od nadležnog organa druge države članice Evropske unije, Ministarstvo će dostaviti tom organu i podnosiocu zahtjeva, najkasnije u roku od 30 dana, potvrdu o

prijemu zahtjeva, obavještenje o kontakt licu i, ako je to moguće, o približnom roku u kojem će biti odlučeno o zahtjevu.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosi se na obrascu koji je propisala Evropska komisija.

Ako nadležni organ druge države članice Evropske unije ne dostavi zahtjev na obrascu koji je propisala Evropska komisija, Ministarstvo će zahtjev vratiti tom organu.

Ako u domaćem prekograničnom slučaju Komisija utvrdi da radi odlučivanja o zahtjevu treba sprovesti pojedine radnje, kao što su saslušanje podnosioca zahtjeva, svjedoka, vještaka ili drugih lica, može zatražiti od nadležnog organa druge države članice Evropske unije, u kojoj je podnosilac podnio zahtjev za naknadu, da sprovede te radnje.

Saslušanje iz stava 5 ovog člana Komisija može sprovesti i korišćenjem uređaja za prenos slike i zvuka i drugih uređaja za elektronsku komunikaciju.

U domaćem prekograničnom slučaju Ministarstvo, u roku od osam dana, dostavlja odluku Komisije podnosiocu zahtjeva i nadležnom organu druge države članice Evropske unije, na obrascu koji je propisala Evropska komisija.

Strani prekogranični slučaj

Član 35

U slučaju kad je krivično djelo nasilja izvršeno u drugoj državi članici Evropske unije, a za odlučivanje o pravu na naknadu je nadležan organ te države, zahtjev za naknadu koji podnosi lice koje ima prebivalište u Crnoj Gori (u daljem tekstu: strani prekogranični slučaj), dostavlja se Ministarstvu.

Nakon prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo u najkraćem mogućem roku dostavlja zahtjev sa potrebnim dokazima nadležnom organu države od koje podnosilac zahtjeva traži naknadu, na službenom jeziku te države ili drugom jeziku koji je ta država odredila.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana, dostavlja se na obrascu koji je propisala Evropska komisija.

Ako organ koji je u drugoj državi nadležan za odlučivanje zatraži da se saslušanje podnosioca zahtjeva, svjedoka, vještaka ili drugog lica sprovede u Crnoj Gori, saslušanje sprovodi Komisija i zapisnik o saslušanju dostavlja organu druge države nadležnom za odlučivanje o zahtjevu za naknadu.

Ako organ koji je u drugoj državi nadležan za odlučivanje o zahtjevu za naknadu zatraži da se saslušanje sprovede uz pomoć uređaja za prenos slike i zvuka, saslušanje se sprovodi u saradnji sa Ministarstvom, pod uslovom da lice koje će biti saslušano pristane na takvo saslušanje.

VI. PRAVO NA REGRES

Pravo žrtve koje prelazi na državu

Član 36

Isplatom naknade žrtvi ili izdržavanom licu, prava žrtve odnosno izdržavanog lica prema izvršiocu krivičnog djela nasilja do iznosa isplaćene naknade prelaze na državu Crnu Goru (u daljem tekstu: država).

Vraćanje neosnovano stečenog

Član 37

Država ima pravo da zahtijeva vraćanje isplaćene naknade i troškova postupka ako žrtva nije izvršila povraćaj naknade u smislu člana 17 ovog zakona, ili ako je takvo pravo ostvareno na osnovu lažnih podataka i/ili je žrtva, odnosno izdržavano lice propustilo da obavijesti nadležni organ o činjenicama koje utiču na ostvarivanje prava u skladu sa ovim zakonom.

Vraćanje isplaćene naknade i troškova postupka država može zahtijevati i u slučaju kad se presudom u krivičnom postupku utvrde činjenice koje su od značaja za odbijanje zahtjeva ili za smanjenje iznosa naknade.

Zahtjev iz st. 1 i 2 ovog člana, podnosi Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, a o njemu odlučuje Komisija.

Zastarjelost prava

Član 38

Zastarjelost prava iz čl. 36 i 37 ovog zakona, počinje da teče od dana kad je Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore obaviješten o isplati naknade žrtvi, odnosno izdržavanom licu.

Pravo regresa prema žrtvi

Član 39

Kad je naknadom od izvršioca krivičnog djela nasilja šteta u potpunosti namirena, zahtjev žrtve, odnosno izdržavanog lica će se odbiti.

Ako je postupak pred Komisijom okončan, ali isplata još nije izvršena, Komisija će donijeti odluku da se naknada žrtvi, odnosno izdržavanom licu ne isplati, kad je naknadom od izvršioca krivičnog djela šteta u potpunosti namirena.

Kad je država isplatila naknadu, a žrtva odnosno izdržavano lice ostvari djelimičnu ili potpunu naknadu od izvršioca krivičnog djela, država ima pravo regresa od žrtve, odnosno izdržavanog lica do iznosa koji je isplatila.

VII. EVIDENCIJA

Vođenje evidencije

Član 40

Evidenciju o podnosiocima zahtjeva za naknadu i donesenim odlukama o zahtjevima za naknadu Ministarstvo vodi u pisanom i elektronskom obliku.

Sadržaj evidencije

Član 41

Evidencija o podnosiocima zahtjeva za naknadu i donesenim odlukama o zahtjevima za naknadu sadrži:

- 1) podatke o podnosiocima zahtjeva za naknadu, i to:
 - ime i prezime;
 - broj lične karte, odnosno drugog dokumenta na osnovu kojeg se može utvrditi identitet podnosioca zahtjeva, u skladu sa propisima države čiji je državljanin;
 - datum i mjesto rođenja i pol;
 - državljanstvo;
 - prebivalište, odnosno mjesto stalnog boravka,
- 2) podatke o donesenim odlukama po zahtjevima za naknadu, i to:
 - oznaku predmeta i prijemni broj;
 - datum podnošenja zahtjeva;
 - vrstu odluke;
 - krivično djelo nasilja povodom kojeg je podnesen zahtjev za naknadu;
 - datum donošenja odluke;
 - datum pravosnažnosti odluke o pravu na naknadu;
 - iznos isplaćene naknade;
 - datum isplate naknade;

- podatak da li je pokrenut upravni spor;
- podatke o ostvarivanju zahtjeva na osnovu čl. 36 i 37 ovog zakona.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Rok za imenovanje Komisije

Član 42

Komisija iz člana 19 ovog zakona, imenovaće se u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 43

Podzakonski akt iz člana 23 stav 2 ovog zakona, donijeće se u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 44

Ovaj zakon objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore", a stupa na snagu danom pristupanja Evropskoj uniji.

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja sadržan je u odredbi člana 16 stav 5 Ustava Crne Gore kojom je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Crna Gora je ratifikovala Evropsku konvenciju o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja od 24. novembra 1983. godine, Zakonom o potvrđivanju Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja („Službeni list CG – Međunarodni ugovori”, br. 6/2009). Potvrđivanjem Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja Crna Gora je postala država članica ove Konvencije i preuzela obavezu donošenja posebnog zakona kojim će se urediti pravo na novčanu naknadu štete žrtvama krivičnih djela nasilja učinjenih sa umišljajem.

U Crnoj Gori prema važećem zakonodavstvu žrtve krivičnih djela mogu ostvariti pravo na naknadu štete na dva načina, i to: 1) od okrivljenog podnošenjem predloga za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva u krivičnom postupku ili 2) podnošenjem tužbe u parničnom postupku.

Zakonikom o krivičnom postupku („Službeni list CG”, br. 57/2009 i 49/2010) propisano je da će se imovinskopravni zahtjev koji je nastao uslijed izvršenja krivičnog djela raspraviti na predlog lica koje je ovlašćeno da takav zahtjev ostvaruje u parničnom postupku, ako se time ne bi znatno odugovlačio postupak. Imovinskopravni zahtjev može se odnositi na naknadu štete, povraćaj stvari ili poništaj određenog pravnog posla. Predlog za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva podnosi se državnom tužiocu, odnosno sudu pred kojim se vodi krivični postupak i to najkasnije do završetka glavnog pretresa pred prvostepenim sudom. Ako ovlašćeno lice nije podnijelo predlog za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva u krivičnom postupku do podizanja optužbe, obavijestiće se da može taj predlog podnijeti do završetka glavnog pretresa.

O imovinskopravnom zahtjevu odlučuje sud. U presudi kojom okrivljenog oglašava krivim sud može ovlašćenom licu dosuditi imovinskopravni zahtjev u cjelini ili djelimično, a za preostali dio uputiti na parnični postupak. Ako činjenice utvrđene u krivičnom postupku ne pružaju pouzdan osnov ni za potpuno ni za djelimično presuđenje, a njihovo utvrđivanje bi vodilo znatnom odugovlačenju postupka, sud će ovlašćeno lice uputiti da imovinskopravni zahtjev u cjelini može da ostvaruje u parničnom postupku. Kad sud donese presudu kojom se okrivljeni oslobađa od optužbe ili kojom se optužba odbija ili kad rješenjem obustavi krivični postupak, uputiće ovlašćeno lice da imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parničnom postupku. Sud može u toku krivičnog postupka ili po njegovom okončanju, bez obzira na vrstu odluke koju je donio, uputiti oštećenog, odnosno lice koje je podnijelo imovinskopravni zahtjev i okrivljenog da pokušaju da svoj sporni odnos koji je predmet tog zahtjeva riješe u postupku posredovanja u skladu sa Zakonom o posredovanju.

Međutim, u crnogorskom zakonodavstvu nije uređeno pravo na novčanu naknadu koju bi država Crna Gora, radi pretrpljenih posljedica izvršenog krivičnog djela dok krivični postupak nije okončan, davala

žrtvama krivičnih djela nasilja izvršenih s umišljajem na teritoriji Crne Gore, niti je uređen sistem saradnje radi olakšavanja ostvarivanja naknade štete u prekograničnim slučajevima.

Stoga se ovim predlogom, uvažavajući načela Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja uređuje pravo na novčanu naknadu štete žrtvama krivičnih djela nasilja učinjenih s umišljajem, uslovi i postupak za ostvarivanje prava na naknadu, organi koji vode postupak i odlučuju o pravu na naknadu, organi i postupak koji se primjenjuje u prekograničnim slučajevima, kao i kad država ima pravo regresa.

Donošenjem Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja Crna Gora će se pridružiti krugu država koje u okviru svog zakonodavstva nastoje sprovesti svrhu navedenih evropskih standarda u cilju zaštite položaja žrtava krivičnih djela nasilja.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ugovorom o Evropskoj uniji u članu 2 i 6 predviđeno je da se Unija zasniva na načelima poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda i na vladavini prava kao i da Evropska unija poštuje osnovna prava koja su garantovana Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Evropska konvencija o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja (u daljem tekstu: Evropska konvencija) sastavljena je dana 24. novembra 1983. godine u Strazburu (ETS br. 116), a stupila je na snagu dana 01. februara 1988. godine. Konvenciju su do sada potpisale 33 države, a ratifikovalo 25 država, te je Evropska konvencija i stupila na snagu u odnosu na 25 država.

Evropska konvencija sadrži odredbe kojima se uređuju osnovna načela koja se odnose na isplatu naknade štete žrtvama krivičnih djela nasilja, kojima se određuje šta naknada štete obuhvata, u kojim slučajevima se visina naknade štete može smanjiti ili se zahtjev za naknadu štete može odbiti, zatim odredbe o međunarodnoj saradnji, te završne odredbe koje propisuju stupanje na snagu Evropske konvencije, odredbe o ratifikaciji i pristupanju, izjavljivanju rezervi i o otkazu.

Svrha Evropske konvencije, kako je navedena u njenoj preambuli, je stvaranje okvira kako bi se na odgovarajući način riješio položaj žrtava umišljajnih krivičnih djela nasilja, koje su pretrpjele tjelesne povrede ili oštećenje zdravlja, te izdržavanih članova porodice žrtavi koje su izgubile život od posljedica takvih krivičnih djela, zatim u razvijanju sistema za naknadu štete tim žrtvama od strane države na čijoj teritoriji su takva krivična djela učinjena, naročito kada učinilac nije poznat ili ako nema sredstava, kao i uvođenje najnužnijih odredbi koje uređuju ovo područje.

Takođe, jedan od ciljeva Evropske zajednice proklamovan, Direktivom Savjeta 2004/80/EZ, je da žrtve krivičnih djela u Evropskoj uniji treba da imaju pravo na pravičnu i primjerenu naknadu štete koju su pretrpjele, bez obzira na činjenicu gdje je u Evropskoj uniji djelo izvršeno. Direktiva 2004/80/EZ je podijeljena na tri poglavlja. Prvo poglavlje uređuje uslove za ostvarivanje prava na naknadu štete u prekograničnim slučajevima. Drugo poglavlje Direktive određuje da propisi o ostavriivanju prava na naknadu štete u prekograničnim slučajevima treba da imaju osnov u nacionalnom zakonodavstvu država članica koje će sadržati odredbe o nakandi štete žrtvama krivičnih djela nasilja izvršenih na nacionalnoj teritoriji. Treće poglavlje Direktive sadrži odredbe o sprovođenju same Direktive u odnosu na nadležne organe za međunarodnu saradnju, jezik komunikacije.

Direktivom Parlamenta i Savjeta 2012/29/EU o minimumu standarda za žrtve krivičnih djela u Evropskoj uniji, koja je zamijenila Okvirnu odluku Savjeta 2001/220/JHA od 15. marta 2001. o položaju žrtava u krivičnom postupku, propisano je da države članice Evropske unije treba da usklade svoje zakone i druge propise u onoj mjeri koliko je to potrebno da bi se žrtvama krivičnih djela pružila zaštita bez obzira u kojoj državi članici se nalaze. U duhu Direktive 2012/29/EU žrtvom se smatra fizičko lice koje je pretrpjelo štetu, koja uključuje povredu fizičkog i psihičkog integriteta, duševne bolove ili materijalni gubitak, koja je nastala djelom ili propustom koji predstavljaju povredu krivičnog prava jedne države članice.

Polazeći od navedenog tekst Predloga zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja je u potpunosti usaglašen sa Evropskom konvencijom i primarnim izvorima prava Evropske unije. U pogledu usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava EU tekst predloga zakona je potpunosti usaglašen sa Direktivom Savjeta 2004/80/EZ i Direktivom 2012/29/EU.

Predlog Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja je usaglašen sa mišljenjem Savjeta Evrope i komentarima Evropske komisije. Naime, Ministarstvo pravde je u prethodnom periodu, u okviru javne rasprave, dobilo mišljenje Savjeta Evrope o usklađenosti predloga sa Evropskom konvencijom i komentare Evropske komisije. U komunikaciji sa predstavnicima Evropske komisije, a u skladu sa

dostavljenim komentarima, unaprijeđen je tekst Predloga Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Ovim predlogom predviđa da se, radi zaštite i pomoći žrtvama krivičnih djela nasilja izvršenih sa umišljajem, novčana naknada štete obezbjeđuje u budžetu Crne Gore. Naknada se isplaćuje ukoliko se u postupku procijeni da je žrtvi neophodno odmah isplatiti naknadu prije pokretanja sudskog ili drugog postupka a radi pravovremenog otklanjanja štetnih posljedica za fizičko i psihičko zdravlje žrtve.

Pravo na naknadu štete prema predlogu ima lice koje je oštećeno krivičnim djelom – žrtva. Žrtva krivičnog djela nasilja je lice kod koga je usljed krivičnog djela nasilja nastupila smrt, teška tjelesna povreda ili teško narušenje fizičkog i psihičkog zdravlja. Žrtvom se smatra i lice kod koga je usljed krivičnog djela nasilja nastupila smrt, teška tjelesna povreda ili teško narušenje fizičkog i psihičkog zdravlja i kad izvršenje tog krivičnog djela nije bilo usmjereno na to lice. Žrtvom se smatra i lice kod koga je nastupila smrt, teška tjelesna povreda ili teško narušenje fizičkog i psihičkog zdravlja u slučaju: pokušaja sprječavanja izvršenja krivičnog djela nasilja; pomaganja policiji prilikom lišenja slobode učionica krivičnog djela nasilja; pružanja pomoći žrtvi krivičnog djela nasilja.

Predlog zakona predviđa da se pravo na naknadu može ostvariti samo zbog posljedica krivičnog djela učinjenog prema žrtvi na teritoriji Crne Gore, na crnogorskom brodu ili u crnogorskom vazduhoplovu bez obzira gdje se brod, odnosno vazduhoplov nalazio u vrijeme izvršenja krivičnog djela. Naknada se priznaje žrtvama koje su državljani Crne Gore, državljani države ugovornice Evropske konvencije ili državljanini država članica savjeta Evrope sa stalnim boravkom u Crnoj Gori, kao i državljani države članice Evropske unije, odnosno lica koja zakonito borave u državi članici Evropske unije.

Jedan od uslova uslov za priznanje prava na naknadu je da je krivično djelo prijavljeno policiji ili državnom tužilaštvu kao krivično djelo.

Uvažavajući osnovna načela Evropske konvencije, prema predlogu zakona naknada se priznaje za troškove zdravstvene zaštite, za izgubljenu zaradu, zbog gubitka izdržavanja i troškove sahrane. S obzirom da se radi o naknadi koju država isplaćuje u cilju zaštite i pomoći žrtvama krivičnih djela nasilja izvršenih sa umišljajem, naknada se priznaje, po pravilu, u ograničenoj visini i samo onda ako

lice koje ostvaruje pravo na naknadu nema pravo na naknadu iz drugih izvora (zdravstveno osiguranje, penzijsko osiguranje).

Predlogom zakona je predviđeno da nadležni organ za sprovođenje postupka i odlučivanje o pravu na naknadu bude Komisija za naknadu žrtvama krivičnih djela nasilja koju će imenovati Vlada Crne Gore. Komisiju prema predlogu čine predsjednik, četiri člana i njihovi zamjenici. Predsjednik Komisije imenuje se iz reda sudija Vrhovnog suda Crne Gore, dok se članovi imenuju iz reda: zamjenika vrhovnog državnog tužioca Crne Gore, predstavnika Zaštitnika ljudskih prava i sloboda, predstavnika Ministarstva pravde, Ministarstva finansija i stručnih lica iz oblasti socijalne zaštite.

Važno je istaći da je predlogom zakona propisana obaveza informisanja žrtave o pravu na naknadu i o nadležnom organu kojem se mogu obratiti radi ostvarivanja tog prava. U informisanju žrtava učestvuju i sarađuju policija, državno tužilaštvo, sudovi i Ministarstvo pravde.

Postupak za ostvarivanje naknade pokreće se pisanim zahtjevom koji se podnosi Ministarstvu pravde na posebnom obrascu čiji sadržaj propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa. Zahtjev se mora podnijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana kada je izvršeno krivično djelo koje se navodi u zahtjevu za naknadu. Izuzetak od navedenog pravila predstavlja slučaj ako žrtva zbog zdravstvenih razloga nije u mogućnosti da podnese zahtjev u predviđenom roku, zahtjev mora podnijeti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana kada su prestali da postoje razlozi zbog kojih žrtva nije bila u mogućnosti da podnese zahtjev, a najkasnije u roku od tri godine od dana kada je izvršeno krivično djelo. Predlog sadrži i odredbe o sadržaju zahtjeva i ispravama koje je potrebno priložiti uz zahtjev.

O pravu na naknadu Komisija donosi rješenje u roku od tri mjeseca od prijema potpunog zahtjeva, kojim može odbaciti zahtjev kao neblagovremen ili nedopušten, odbaciti zahtjev kao neuredan ili nepotpun uz uslov da je podnosilac zahtjeva pozvan da ga ispravi ili dopuni, ali to nije učinio u ostavljenom roku, prihvatiti zahtjev i odrediti iznos naknade, ili odbiti zahtjev kao neosnovan. Protiv odluke Komisije nije dozvoljena žalba, ali podnosilac zahtjeva može pokrenuti upravni spor.

Prilikom odlučivanja o pravu na naknadu i visini naknade posebno će se cijiniti: ponašanje žrtve prije, u vrijeme i poslije izvršenja krivičnog djela; doprinos žrtve nastanku i obimu štete; postojanje opravdanih razloga zbog kojih žrtva nije prijavila krivično djelo policiji ili državnom tužilaštvu; saradnja žrtve sa policijom i državnim tužilaštvom tokom otkrivanja ili gonjenja učinioca krivičnog djela.

Podnošenje zahtjeva za naknadu ne isključuje pravo žrtve, odnosno izdržavanog lica da naknadu štete ostvaruje od lica koje je izvršenjem krivičnog djela prouzrokovalo štetu (štetnika). Takođe, propisano je da isplatom naknade žrtvi ili izdržavanom licu na Crnu Goru prelaze sva prava tih žrtava prema izvršiocu krivičnog djela do iznosa isplaćene naknade.

U skladu sa Direktivom Savjeta 2004/80/EZ, predlog sadrži i odredbe koje uređuju postupak u domaćim i stranim prekograničnim slučajevima. Domaći prekogranični slučaj je slučaj kada je krivično djelo izvršeno na teritoriji Crne Gore i o pravu na naknadu po ovom zakonu odlučuje Komisija, a zahtjev za naknadu je podnesen nadležnom organu u drugoj državi ugovornici Evropske konvencije, odnosno državi članici Evropske unije u kojoj žrtva ima prebivalište. Strani prekogranični slučaj je slučaj kada je krivično djelo izvršeno u drugoj državi ugovornici Evropske konvencije, odnosno državi članici Evropske unije i za odlučivanje o pravu na naknadu je nadležan organ te države, a zahtjev za naknadu podnosi lice koja ima prebivalište u Crnoj Gori.

Rješenja koja predlog zakona predviđa omogućiće ostvarivanje pravične i primjerene naknade žrtvama krivičnih djela nasilja izvršenih s umišljajem uz uvažavanje standarda i načela propisanih Evropskom konvencijom i Direktivom 2012/29/EU i saglasno Direktivi Savjeta 2004/80/EZ, uspostaviti sistem saradnje radi ostvarivanja naknade štete žrtvama krivičnih djela u prekograničnim slučajevima.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Predviđeno je da će ovaj zakon objaviti u Službenom listu Crne Gore, a stupiće na snagu danom pristupanja Crne Gore u Evropsku uniju. Stupanjem na snagu ovog zakona nastaće troškovi za koje je potrebno obezbijediti dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.

U budžetu je potrebno obezbijediti dodatna sredstva za stavke, i to: isplatu naknada žrtvama krivičnih djela, za troškove u vezi sa vođenjem postupka za odlučivanje o zahtjevima za naknadu štete, za informisanje žrtava o pravima iz ovog zakona, za edukaciju nadležnih organa, kao i za vođenje evidencije o podnosiocima zahtjeva i donesenim odlukama.

U pogledu dodatnih sredstava za isplatu naknada žrtvama krivičnih djela koje ostvare pravo na naknadu, prema tekstu predloga zakona naknadu će isplaćivati Ministarstvo pravde. Predlogom zakona određene su vrste naknada koje mogu ostvariti žrtve krivičnih djela, odnosno izdržavana lica.

Vrste naknada koje žrtva, odnosno izdržavana lica mogu ostvariti su naknada troškova zdravstvene zaštite, izgubljena zarada, gubitak izdržavanja i troškovi sahrane. Budući da se radi o naknadi koju država daje u skladu sa načelima društvene solidarnosti i pravednosti, naknada se priznaje, po pravilu, u ograničenoj visini i samo onda ako lice koje ostvaruje pravo na naknadu nema pravo na naknadu iz drugih izvora (zdravstveno osiguranje, penzijsko osiguranje).

Prilikom određivanja visine naknade u istu će se uračunati naknade koje žrtva prima po drugim osnovima (zdravstveno, penzijsko ili drugo osiguranje), tako da se naknada koja se isplaćuje u skladu sa rješenjima predloga umanjuje za iznose koje žrtva prima po drugim osnovima. Osim toga, predlogom su predviđene i druge okolnosti koje utiču na visinu naknade, a zbog kojih se naknada može umanjiti ili se zahtjev može odbiti.

Visina troškova za isplatu naknade štete zavisiće od: broja izvršenih i prijavljenih krivičnih djela za koja bi se mogla ostvariti novčana naknada na osnovu predloga zakona; broja lica koje je žrtva izdržavala; broja zahtjeva za naknadu koje će ta lica podnijeti, kao i od toga da li u konkretnom slučaju lica koja su podnijela zahtjev ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava na određenu vrstu naknade i u kojoj visini.

Ministarstvo pravde pripremilo je analizu, tj. izvršilo procjenu mogućih troškova za isplatu naknada polazeći od, podataka o broju krivičnih djela, za koja bi se mogla ostvariti naknada po ovom zakonu, izvršenih za krivična djela 2011. godine, pretpostavljenog broja podnosioca zahtjeva i pretpostavljene visine ostvarenih naknada.

Međutim, zbog prirode stvari ne može se tačno utvrditi kolika će biti visina troškova za isplatu naknada budući da nije moguće odrediti koliko će takvih krivičnih djela biti izvršeno, niti koliko će lica uslijed izvršenja takvih krivičnih djela imati pravo na predviđene naknade i u kojoj visini.

Imajući u vidu činjenicu, da je tekstom predloga zakona predviđeno da će Zakon o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja stupiti na snagu danom pristupanja Crne Gore u Evropsku uniju biće potrebno uraditi novu analizu.

Važan segment ovog zakona, u finansijskom smislu, je da kada je Crna Gora isplatila naknadu a žrtva ostvari naknadu štete od štetnika, Crna Gora ima, za iznos glavnice, koji je žrtva, odnosno izdržavano lice ostvarilo neposredno od štetnika, pravo regresa od žrtve, odnosno od izdržavanog lica ali najviše do iznosa koji mu je platila.

IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE POVODOM NACRTA ZAKONA O NAKNADI ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH DJELA

Strategijom reforme pravosuđa u Crnoj Gori za period 2007- 2012 i Inoviranim Akcionim planom za njeno sprovođenje 2012-2013, i Programom rada Vlade Crne Gore za 2012. godinu u IV kvartalu, predviđeno je donošenje Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela, kojim bi se pitanje naknade štete iz budžeta Crne Gore regulisalo zakonom.

Naime, Ministarstvo pravde je rješenjem br. 01-9345/11 početkom decembra 2011. godine obrazovalo je radnu grupu, sa zadatkom izrade teksta Nacrta zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela. Radna grupa je održala osam radnih sastanaka, nakon čega je pripremljen nacrt zakona.

Budući da je Nacrt zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela, sa programom javne rasprave, utvrdila Vlada na sjednici od 29. decembra 2011. godine, tj. prije donošenja Uredbe o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona, postupak izrade teksta nacrta zakona sproveden je na osnovu propisa koji su važili u tom periodu.

U periodu od januara do jula 2012. godine, Ministarstvo pravde je dobilo dvije ekspertize na nacrt zakona, i to od Savjeta Evrope i eksperata Evropske komisije, i nakon toga objavilo javni poziv za učešće u raspravi na internet stranici ministarstva, portalu e-uprave i dnevnom listu „Pobjeda“. Javna rasprava je trajala 40 dana od dana objavljivanja javnog poziva za učešće u raspravi, počev od 1.12.2012.godine do 10.01.2013.godine.

Imajući u vidu značaj ovog zakona, kao i da su ekspertize na zakon dostavljene sredinom jula 2012. godine, Ministarstvo pravde je odlučilo da obavezu donošenja zakona prenese za II kvartal 2013. godine.

Tokom javne rasprave obavljane su konsultacije sa članovima radne grupe na način što su se razmjenivala mišljenja na određena zakonska rješenja i razmatrale dostavljene primjedbe i sugestije.

Javnu raspravu je sproveo Ministarstvo pravde u saradnji sa UNDP-om i OEBS-om. Učesnici javne rasprave su bili građani, predstavnici državnih organa, organa lokalne samouprave, međunarodnih organizacija, nevladinih organizacija i drugi zainteresovani subjekti.

U okviru javne rasprave, organizovan je okrugli sto u Podgorici, a predlozi, sugestije i komentari su dostavljani elektronskim putem i na drugi način.

Dana 19.12.2012.godine u 10 časova održan je okrugli sto u Podgorici.

Javnu raspravu je otvorio **potpredsjednik Vlade i ministar pravde, gospodin Duško Marković**, koji je istakao da je u međunarodnoj zajednici i uopšte u Evropskoj uniji, evidentno povećano interesovanje za položaj žrtava krivičnih djela. U skladu sa međunarodnim trendovima, i Crna Gora radi na unapređenju ovih pitanja, pa su sprovedene brojne reforme u cilju poboljšanja dostupnosti, pomoći i podrške žrtvama. Nova zakonska rješenja o žrtvama u Crnoj Gori, odnose se na nasilje u porodici, seksualni kriminal, zlostavljanje na radnom mjestu, trgovinu ljudima, kao i na aktivniju ulogu žrtva i zaštitu od reviktimizacije.

Nakon toga šef Misije OEBS-a u Crnoj Gori, ambasador Lubomir Kopaj, je naglasio da će se donošenjem ovog zakona, učiniti još jedan korak ka usklađivanju crnogorskog zakonodavstva sa evropskim standardima. Takođe, u cilju zaštite žrtava krivičnih djela nasilja, obezbijediće se pravična naknada žrtvama, bez obzira da li je počiniac krivičnog djela poznat i bez obzira na to u kojoj je fazi krivični postupak.

Poslije uvodnih izlaganja pomoćnik ministra, gospođa Branka Lakočević, predstavila je Nacrt zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela.

Pravo na naknadu štete ima lice koje je oštećeno krivičnim djelom izvršenim sa umišljajem uz primjenu sile i koje za neposrednu posljedicu ima smrt, tešku tjelesnu povredu ili teško narušenje fizičkog ili psihičkog zdravlja. Ako je usljed izvršenja krivičnog djela nastupila smrt žrtve, pravo na naknadu štete imaju lica koja je žrtva izdržavala. Pravo na naknadu se ostvaruje samo ako je krivično djelo prijavljeno policiji ili državnom tužilaštvu kao krivično djelo.

Naknada se priznaje za troškove zdravstvene zaštite, izgubljenu zaradu, zbog gubitka izdržavanja i za pogrebne troškove.

Nadležni organ za sprovođenje postupka i odlučivanje o pravu na naknadu je Komisija za novčanu naknadu žrtvama krivičnih djela koju imenuje Vlada Crne Gore. Prema Nacrtu, Komisiju čine predsjednik, četiri člana i njihovi zamjenici. Predsjednik Komisije imenuje se iz reda sudija Vrhovnog suda Crne Gore, dok se članovi imenuju iz reda: zamjenika Vrhovnog državnog

tužioca, predstavnika nevladinih organizacija iz oblasti zaštite ljudskih prava, predstavnika Ministarstva pravde i stručnih lica iz oblasti socijalne zaštite.

Postupak za ostvarivanje naknade pokreće se pisanim zahtjevom koji se podnosi Ministarstvu pravde na crnogorskom jeziku na posebnom obrascu. Zahtjev se mora podnijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana kada je izvršeno krivično djelo. Izuzetak od navedenog pravila predstavlja slučaj ako žrtva zbog zdravstvenih razloga nije u mogućnosti da podnese zahtjev u predviđenom roku. O pravu na naknadu Komisija donosi rješenje u roku od tri mjeseca od prijema potpunog zahtjeva, kojim može odbaciti zahtjev kao neblagovremen ili nedopušten, odbaciti zahtjev kao neuredan ili nepotpun uz uslov da je podnosilac zahtjeva pozvan da ga ispravi ili dopuni, ali to nije učinio u ostavljenom roku, prihvatiti zahtjev, u cijelosti ili djelimično, i odrediti iznos naknade, ili odbiti zahtjev kao neosnovan.

Gospođa Lakočević je istakla da je, uz podršku OSCE-a, urađena i procjena finansijskog uticaja zakona na budžet Crne Gore.

U Podgorici je diskutovalo 4 učesnika gdje su date načelne i pojedinačne primjedbe i sugestije, postavljana pitanja i dati komentari od kojih su neki zapravo konstatacije i generalni stavovi.

Osnovna pitanja koja su potencirana tokom javne rasprave bilo na okruglom stolu ili putem elektronske pošte grupisana su u **6 tema** i to:

1.Primjedbe i sugestije u vezi sa predloženim rokom od šest mjeseci od dana kada je izvršeno krivično djelo za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava na naknadu

Primjedbe predstavnika NVO Građanska alijansa g. **Milana Radovića** i predstavnika NVO Akcije za ljudska prava g. **Dalibora Tomovića** odnosile su se na to da rok predviđen u članu 23 nacrtu zakona treba produžiti na godinu dana kako bi ovlašćena lica imala dovoljno vremena za podnošenje zahtjeva.

Odgovor obrađivača

Nakon analize člana na koji je data primjedba obrađivač smatra da je rok od 6 mjeseci dobro rješenje budući da međunarodni standardi koji su uzeti u obzir prilikom izrade nacrtu zakona upravo predviđaju da se zahtjev podnosi u najkraćem mogućem roku od

dana kada je krivično djelo izvršeno, kako bi se žrtvi moglo pomoći ako je u teškom fizičkom i psihičkom stanju, kao i iz razloga da se nastala šteta može potvrditi i procijeniti bez poteškoća.

2. Primjedbe i sugestije u vezi predviđene obaveze prijave krivičnog djela

Veliki dio učesnika na javnoj raspravi istakao je potrebu da se pored predviđene obaveze da se krivično djelo prijavi nadležnim organima, kako je to predviđenom članom 8 nacrtu zakona, propiše i mogućnost da je djelo evidentirano na drugi način.

Odgovor obrađivača

Obrađivač se odlučio za predloženo rješenje iz razloga cjelishodnosti. Naime, da bi se isplatila naknada štete žrtvama potrdeno je da je krivično djelo izvršeno sa umišljajem, da je riječ o krivičnom djelu nasilja i da za neposrednu posljedicu ima smrt, tešku tejelesnu povredu ili teško narušenje zdravlja.

3. Primjedbe i sugestije u vezi sa usklađivanjem nacrtu zakona sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti

Tokom javne rasprave g. **Zora Čizmović** iz Ministarstva unutrašnjih poslova istakla je potrebu da se čl. 24 st. 1 i čl. 41 nacrtu zakona usklade sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Odgovor obrađivača

Obrađivač je u većem dijelu prihvatio navedene primjedbe i sugestije.

4. Primjedbe i sugestije na predložen krug lica koja imaju pravo na naknadu

Predstavnik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore g. **Ivan Krkeljić**, kao i predstavnik NVO Akcija za ljudska prava g. **Dalibor Tomović** mišljenja su da treba izvršiti dopunu člana 2 nacrtu zakona i proširiti krug lica koja imaju pravo na naknadu. Naime, u čl. 2 st. 2 nacrtu zakona je predloženo da ako je kao posljedica krivičnog djela nastupila smrt žrtve pravo na naknadu imaju lica koja je žrtva izdržavala. Ističe se da navedeno rješenje nije u skladu sa

razlozima pravičnosti i da ga treba proširiti na i na lica sa kojima je postojala trajnija životna zajednica u vrijeme izvršenja krivičnog djela. Nadalje, **iz NVO Akcije za ljudska** prava smatraju da je pravično obuhvatiti i situacije kada je krivično djelo izvršeno i prema nekom drugom licu, a žrtva je pokušala da spriječi ili pomogne licu prema kome se vrši krivično djelo.

Odgovor obrađivača

Nakon analize člana na koji je data primjedba obrađivač smatra da je ispoštovao međunarodne standarde u ovoj oblasti, tačnije Evropsku konvenciju o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja (ETS.No 116) kojom je u članu 2 stav 1 tačka b propisano da pravo na naknadu imaju i izdržavani članovi porodice lica koja su umrla od posljedica izvršenja krivičnog djela nasilja.

5. Primjedbe i sugestije u vezi sa predviđenim vrstama naknade

Iz NVO Akcija za ljudska prava predložena je dopuna člana 3 nacrt zakona u smislu da se proširi krug vrsta naknada. Pored već predviđenih predlaže se uvođenje naknade za trajno povećane potrebe žrtve, troškove psihološkog savjetovanja, troškove pravnog zastupanja i naknade zbog pretrpljenih i budućih duševnih i fizičkih bolova. Nadalje, se predlaže da se preciznije definiše šta se sve smatra troškovima sahrane (kao npr. izgradnja nadgrobnog spomenika i kupovina grobnice).

Odgovor obrađivača

Evropska konvencija o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja (ETS.No 116), koja i predstavlja osnov za donošenje ovog zakona, upravo predviđa iste stavke kao i nacrt zakona, koje zavisno od konkretnog slučaja, naknada treba da obuhvati. Takođe, obrađivač smatra da nije potrebno precizirati šta spada u pogrebne troškove, već da je predviđena formulacija „uobičajeni troškovi“ već poznata našem zakonodavstvu i praksi.

6. Primjedbe i sugestije u odnosu na ostale odredbe nacrt zakona

Sudija Vrhovnog suda Crne Gore dr **Čedomir Bogićević** u svojim komentarima istakao je da naziv tijela koji odlučuje o naknadi, tzv. komisija (član 18) nije adekvatan i da ga treba promijeniti kako ne bi bio isuviše birokratski i administrativan. Nadalje, smatra da su odredbe čl. 18 st. 2 i 3 u suprotnosti sa ustavnim principom nespojivosti funkcije, kao i da je članom 30 stav 4 isključeno pravo žalbe na akt-rješenje komisije.

Predstavnik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore g. **Ivan Krkeljić** istakao je potrebu usklađivanja čl. 1 i 2 nacrtu zakona.

Predstavnik NVO Građanska alijansa g. **Milan Radović** ukazao je da je možda bolje rješenje da nadležno ministarstvo predlaže predstavnika NVO za člana Komisije za novčanu naknadu žrtvama krivičnih djela, nego rješenje predviđeno u čl. 19 st. 3 alineja 2.

Iz **NVO Akcija za ljudska prava** predložena je dopuna člana 15 koji uređuje pitanje uračunavanja drugih naknada, na način da se definiše da se pod drugim osnovima ne smatra naknada nematerijalne štete koju je žrtva ostvarila u sudskom ili vansudskom postupku. Razlog za navdenu je, da se ostavi mogućnost da lica iz čl. 2 nacrtu zakona imaju pravo da zahtijevaju naknadu i sudskim putem ukoliko su nezadovoljna dobijenim iznosom po osnovu ovog zakona.

Odgovor obrađivača

Obrađivač se opredijelio za naziv tijela koje odlučuje o pravu na naknadu i visini naknade „komisija“, iz razloga što je to uobičajeni naziv za slična radna tijela i to nije novina u našem sistemu. Takođe, članstvo i rad u komisiji nije stalno zanimanje i u tom smislu obrađivač smatra da se navedenom odredbom ne ugrožava ustavni princip nespojivosti funkcije. U našem sistemu sudije su predsjednici i članovi brojnih komisija koje odlučuju o nekom pravu. Obrađivač smatra da je rješenje predviđeno čl. 30 st. 4 nacrtu zakona u skladu sa načelima upravnog postupka.

Prihvaćena je sugestija da se izvrši usklađivanje čl. 1 i 2 nacrtu zakona. Obrađivač se opredijelio za rješenje predviđeno u čl. 19 st. 3 alineja 2 budući da Kancelarija Vlade Crne Gore za saradnju sa navladinim organizacijama vodi evidenciju o NVO i redovno vrši izvještavanje o međusobnoj saradnji. Obrađivač smatra da nije potrebno izvršiti dopunu člana 15 nacrtu zakona budući da taj član treba dovesti u vezi sa članom 37 nacrtu zakona.

Umjesto zaključka

Na osnovu komentara, primjedbi i sugestija dobijenih nakon javne rasprave, Ministarstvo pravde dorađuje tekst nacrtu zakona i priprema ga za formu predloga. Osnovna ideja obrađivača je bila da ovaj značajni zakonski tekst bude odraz nastojanja da se Crna Gora pridruži krugu država koje u okviru svog zakonodavstva nastoje sprovoditi svrhu evropskih standarda u cilju zaštite položaja žrtava krivičnih djela nasilja.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO PRAVDE

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Donošenjem Zakona o potvrđivanju Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja Crna Gora je postala država članica ove Konvencije i time je preuzela obavezu donošenja posebnog zakona kojim će se urediti pravo na novčanu naknadu štete žrtvama krivičnih djela nasilja učinjenih sa umišljajem.

U Crnoj Gori prema važećem zakonodavstvu žrtve krivičnih djela mogu ostvariti pravo na naknadu štete na dva načina, i to: 1) od okrivljenog podnošenjem predloga za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva u krivičnom postupku ili 2) podnošenjem tužbe u parničnom postupku.

Međutim, u crnogorskom zakonodavstvu nije uređeno pravo na novčanu naknadu koju bi država Crna Gora, radi pretrpljenih posljedica izvršenog krivičnog djela dok krivični postupak nije okončan, davala žrtvama krivičnih djela nasilja izvršenih s umišljajem na teritoriji Crne Gore, niti je uređen sistem saradnje radi olakšavanja ostvarivanja naknade štete u prekograničnim slučajevima.

Stoga se ovim predlogom, uvažavajući načela Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja uređuje pravo na novčanu naknadu štete žrtvama krivičnih djela nasilja učinjenih s umišljajem, uslovi i postupak za ostvarivanje prava na naknadu, organi koji vode postupak i odlučuju o pravu na naknadu, organi i postupak koji se primjenjuje u prekograničnim slučajevima, kao i kad država ima pravo regresa.

Donošenjem Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela Crna Gora će se pridružiti krugu država koje u okviru svog zakonodavstva nastoje sprovesti svrhu navedenih evropskih standarda u cilju zaštite položaja žrtava krivičnih djela nasilja.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Donošenjem Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja u Crnoj Gori će se u potpunosti stvoriti uslovi za primjenu Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja i na taj će se naša država pridružiti krugu država koje u okviru svog zakonodavstva nastoje sprovesti svrhu navedenih evropskih standarda u cilju zaštite položaja žrtava krivičnih djela nasilja.

Donošenje ovog zakona u skladu je sa ciljevima predviđenim Strategijom reforme pravosuđa u Crnoj Gori za period 2007- 2012 i Inoviranim Akcionim planom za njeno sprovođenje 2012-2013, kao i Programom rada Vlade Crne Gore za 2014. godinu.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Ovim Predlogom zakona stvorice se normativni okvir kojim ce se na odgovarajuci nacin riješiti položaj žrtava umišljajnih krivičnih djela nasilja, koje su pretrpjele tjelesne povrede ili oštećenje zdravlja, te izdržanih članova porodice žrtava koje su izgubile život od posljedica takvih krivičnih djela i razviti sistem za naknadu štete tim žrtvama od strane države na čijoj teritoriji su takva krivična djela učinjena, naročito kada učinilac nije poznat ili ako nema sredstava. Na ovaj način u potpunosti ce se ostvariti svrha Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama krivičnih djela, navedena u njenoj preambuli.

4. Analiza uticaja

- Na koga ce i kako ce najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove ce primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje ce on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Rješenja koja Predlog zakona predviđa omogućice ostvarivanje pravične i primjerene naknade žrtvama krivičnih djela nasilja izvršenih s umišljajem uz uvažavanje standarda i načela propisanih Evropskom konvencijom i saglasno Direktivi Savjeta 2004/80/EZ, uspostaviće se sistem saradnje radi ostvarivanja naknade štete žrtvama krivičnih djela u prekograničnim slučajevima.

Primjena ovog Predloga zakona neće izazvati troškove za građane i privredu i nema uticaja na biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih ce proisteći finansijske obaveze?;
- Da li ce se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;

- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;**
- **Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.**

Predviđeno je da će ovaj zakon stupiti na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, dok će njegova primjena početi danom prijema Crne Gore u Evropsku uniju. Početkom primjene ovog zakona nastaću troškovi za koje je potrebno obezbijediti dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.

U budžetu je potrebno obezbijediti dodatna sredstva za stavke, i to: isplatu naknada žrtvama krivičnih djela, za troškove u vezi sa vođenjem postupka za odlučivanje o zahtjevima za naknadu štete, za informisanje žrtava o pravima iz ovog zakona, za edukaciju nadležnih organa, kao i za vođenje evidencije o podnosiocima zahtjeva i donesenim odlukama.

U pogledu dodatnih sredstava za isplatu naknada žrtvama krivičnih djela koje ostvare pravo na naknadu, prema tekstu predloga zakona naknadu će isplaćivati Ministarstvo pravde. Predlogom zakona određene su vrste naknada koje mogu ostvariti žrtve krivičnih djela, odnosno izdržavana lica.

Visina troškova za isplatu naknade štete zavisice od: broja izvršenih i prijavljenih krivičnih djela za koja bi se mogla ostvariti novčana naknada na osnovu predloga zakona; broja lica koje je žrtva izdržavala; broja zahtjeva za naknadu koje će ta lica podnijeti, kao i od toga da li u konkretnom slučaju lica koja su podnijela zahtjev ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava na određenu vrstu naknade i u kojoj visini.

Ministarstvo pravde pripremilo je analizu, tj. izvršilo procjenu mogućih troškova za isplatu naknada polazeći od, podataka o broju krivičnih djela, za koja bi se mogla ostvariti naknada po ovom zakonu, izvršenih za krivična djela 2011. godine, pretpostavljenog broja podnosioca zahtjeva i pretpostavljene visine ostvarenih naknada.

Međutim, zbog prirode stvari ne može se tačno utvrditi kolika će biti visina troškova za isplatu naknada budući da nije moguće odrediti koliko će takvih krivičnih djela biti izvršeno, niti koliko će lica uslijed izvršenja takvih krivičnih djela imati pravo na predviđene naknade i u kojoj visini.

Imajući u vidu činjenicu, da je tekstom predloga zakona predviđeno da će Zakon o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja početi da se primjenjuje danom prijema Crne Gore u Evropsku uniju biće potrebno uraditi novu analizu.

Važan segment ovog zakona, u finasijskom smislu, je da kada je Crna Gora isplatila naknadu a žrtva ostvari djelimičnu ili potpunu naknadu štete od štetnika, Crna Gora ima, za iznos glavnice, koji je žrtva, odnosno izdržavano lice ostvarilo neposredno od štetnika, pravo regresa od žrtve, odnosno od izdržavanog lica ali najviše do iznosa koji mu je platila.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti**

U periodu od januara do jula 2012. godine, Ministarstvo pravde je dobilo dvije ekspertize na nacrt zakona, i to od Savjeta Evrope i eksperata Evropske komisije, i nakon toga objavilo javni poziv za učešće u raspravi na internet stranici ministarstva, portalu e-uprave i dnevnom listu „Pobjeda”.

Javna rasprava je trajala 40 dana od dana objavljivanja javnog poziva za učešće u raspravi, počev od 1.12.2012.godine do 10.1.2013.godine. Učesnici javne rasprave su bili građani, predstavnici državnih organa, organa lokalne samouprave, međunarodnih organizacija, nevladinih organizacija i drugi zainteresovani subjekti.

U okviru javne rasprave, organizovan je okrugli sto u Podgorici, a predlozi, sugestije i komentari su dostavljani elektronskim putem i na drugi način. Ministarstvo pravde je izradilo i na svom sajtu objavilo izvještaj sa javne rasprave, koji sadrže primjedbe i sugestije zainteresovanih strana i odgovore obrađivača propisa.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Nema potencijalnih prepreka za implementaciju ovog predloga zakona. Indikator za mjerenje ispunjenosti ciljeva je broj podnijetih zahtjeva za naknadu štete i broj lica koja su ostvarila pravo na naknadu. Ministarstvo pravde je zaduženo za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Podgorica,

MINISTAR

30.6.2014. godine

Duško Marković

Naziv dokumenta	Predlog zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja
Nosioci komunikacionih aktivnosti	Ministarstvo pravde
Ključne poruke	Strategijom za reformu pravosuđa 2013-2018 i Akcionim planom za Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost Ministarstvo pravde je predvidjelo kao mjeru donošenje zakona kojim će se u nacionalno zakonodavstvo implementirati odredbe Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja. U crnogorskom zakonodavstvu nije uređeno pravo na novčanu naknadu koju bi Crna Gora, radi pretrpljenih posljedica, davala žrtvama krivičnih djela nasilja izvršenih sa umišljajem na teritoriji Crne Gore, niti je uređen sistem saradnje radi olakšavanja ostvarivanja naknade štete u prekograničnim slučajevima. Donošenjem Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja Crna Gora će se pridružiti krugu država koje u okviru svog zakonodavstva nastoje sprovoditi svrhu navedenih evropskih standarda u cilju zaštite položaja žrtava krivičnih djela.
Efekti	Zakonom o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja, uvažavajući načela Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja i odredbe sekundarnih izvora prava Evropske unije, urediće se pravo na novčanu naknadu štete žrtvama krivičnih djela nasilja učinjenih sa umišljajem, uslovi i postupak za ostvarivanje prava na naknadu, organi koji donose odluke i učestvuju u postupku odlučivanja o pravu na naknadu, organi i postupak koji se primjenjuje u prekograničnim slučajevima.
Novine	Predlog predviđa da se radi zaštite i pomoći žrtvama krivičnih djela nasilja izvršenih sa umišljajem, naknada štete obezbjeđuje u Budžetu Crne Gore. Pravo na naknadu štete prema nacrtu ima lice koje je oštećeno krivičnim djelom – žrtva, koje je izvršeno sa umišljajem uz primjenu sile i koje za neposrednu posljedicu ima smrt, tešku tjelesnu povredu ili teško fizičkog ili psihičkog narušenje zdravlja. Ako je uslijed

	izvršenja navedenog krivičnog djela nastupila smrt žrtve pravo na naknadu štete imaju lica koja je žrtva izdržavala. Uvažavajući osnovna načela Evropske konvencije, prema rješenjima nacrtu naknada se isplaćuje za troškove zdravstvene zaštite, za izgubljenu zaradu, zbog gubitka izdržavanja i za pogrebne troškove. S obzirom da se radi o naknadi koju država daje isplaćuje u cilju zaštite i pomoći žrtvama krivičnih djela nasilja izvršenih sa umišljajem, naknada se priznaje, po pravilu, u ograničenoj visini i samo onda ako lica koje ostvaruje pravo na naknadu nema pravo na naknadu iz drugih izvora.
Rizici	Nema rizika.
Ciljne grupe	Žrtve krivičnih djela odnosno izdržavana lica.
Relevantnost dokumenta za inostranu javnost	Nije relevantno.
Period realizacije	Predlog predviđa da se Zakon o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja objavljuje u "Službenom listu Crne Gore", a stupa na snagu danom pristupanja Evropskoj uniji.
Dodatne napomene	

Klasifikacija			Opis	2013		
				BUDŽET	DONACIJE	UKUPNO
1.			KOMISIJE ZA NOVČANU NAKNADU ŽRTVAMA KRIVIČNIH DJELA	11,280.00	0.00	11,280.00
	1.1		FORMIRANJE KOMISIJE ZA NOVČANU NAKNADU ŽRTVAMA KRIVIČNIH DJELA	11,280.00	0.00	11,280.00
		1.1.1	Formiranje komisije za novčanu naknadu žrtvama krivičnih djela	11,280.00	0.00	11,280.00
2.			NORMATIVNA AKTIVNOST	10,000.00	0.00	10,000.00
	2.1		IZRADA INFORMATORA O PRAVU NA NAKNADU, USLOVIMA I POSTUPKU ZA OSTVARIVANJE OVOG PRAVA	10,000.00	0.00	10,000.00
		2.1.1	Izrada informatora	10,000.00	0.00	10,000.00
3.			FORMIRANJE SLUŽBE ZA PRAĆENJE PRIMJENE ZAKONA O NAKNADI ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH DJELA	21,720.00	0.00	21,720.00
	3.1		FORMIRANJE SLUŽBE ZA PRAĆENJE PRIMJENE ZAKONA O NAKNADI ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH DJELA	21,720.00	0.00	21,720.00
		3.1.1	Formiranje Službe za praćenje primjene Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela u Ministarstvu pravde u ljudskih prava	21,720.00	0.00	21,720.00
4.			OBUKA I EDUKACIJA OSNOVNIH AKTERA PRIMJENE ZAKONA O NAKNADI ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH DJELA	11,700.00	0.00	11,700.00
	4.1		PRIPREMA PRIRUČNIKA I PROGRAMA I PLANA OBUKE	2,500.00	0.00	2,500.00
		4.1.1	Priprema priručnika	1,000.00	0.00	1,000.00

		4.1.2	Priprema programa i plana obuke	1,500.00	0.00	1,500.00
	4.2		OBUKA O PRIMJENI ZAKONIKA O NAKNADI ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH DJELA ZA SUDIJE, TUŽIOCE I POLICAJCE	9,200.00	0.00	9,200.00
		4.2.1	Troškovi obuke	6,000.00	0.00	6,000.00
		4.2.2	Troškovi smještaja	3,200.00	0.00	3,200.00
5.			OBEZBJEĐENJE POTREBNE INFORMATIČKE PODRŠKE	40,000.00	0.00	40,000.00
	5.1		IZRADA INFORMACIONOG SISTEMA	40,000.00	0.00	40,000.00
		5.1.1	Izrada programskog rješenja za sistem evidencije - Software	40,000.00	0.00	40,000.00
6.			SREDSTVA ZA NAKNADE ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH DJELA	458,300.00	0.00	458,300.00
	6.1		OBEZBJEĐENJE SREDSTAVA ZA NAKNADU ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH DJELA	458,300.00	0.00	458,300.00
		6.1.1	Naknada troškova sahrane za žrtve krivičnog djela koje za neposrednu posledicu ima smrt	8,000.00	0.00	8,000.00
		6.1.2	Naknada licima koja je žrtva izdržavala, a koja imaju pravo na naknadu nakon smrti žrtve	40,000.00	0.00	40,000.00
		6.1.3	Naknada troškova žrtvama koje za neposrednu posledicu ima teške tjelesne povrede - usled gubitka zarade	159,000.00	0.00	159,000.00
		6.1.4	Naknada troškova žrtvama koje za neposrednu posledicu ima teške tjelesne povrede - troškovi liječenja i boravka u bolnici	15,000.00	0.00	15,000.00

		6.1.5	Naknada troškova žrtvama koje za neposrednu posledicu ima teške tjelesne povrede - troškovi rehabilitacije	11,300.00	0.00	11,300.00
		6.1.6	Naknada troškova žrtvama protivpravnog lišavanja slobode - za pretrpljeni bol	100,000.00	0.00	100,000.00
		6.1.7	Naknada troškova ostalim žrtvama - za pretrpljeni bol	125,000.00	0.00	125,000.00
UKUPNO ZA IMPLEMENTACIJU ZAKONA O NAKNADI ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH DJELA				553,000.00	0.00	553,000.00
OPIS				2013		
				BUDŽET	DONACIJE	UKUPNO
Ukupno po ekonomskoj klasifikaciji	411- Bruto zarade			17,760.00	0.00	17,760.00
	413- Rashodi za materijal i usluge			73,940.00	100,000.00	173,940.00
	441- Kapitalni izdaci			461,300.00	80,000.00	541,300.00

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Broj: 02-518/2
Podgorica, 14. novembra 2014. godine

MINISTARSTVO PRAVDE

PODGORICA

Na PREDLOG ZAKONA O NAKNADI ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH
DJELA NASILJA, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo
primjedaba.

SEKRETAR
Dušan Jauković

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

02.07/14			
Премај	Општина	Број	Предлог
01-11311/14			

Broj: 03-7556/1

Podgorica, 02. jun 2014. godine

MINISTARSTVO PRAVDE
- n/r ministra, g-dina Duška Markovića -

Poštovani gospodine Markoviću,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 01-11311/14 od 30.juna 2014. godine, kojim se traži mišljenje na Predlog Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, utvrđeno je da će početkom primjene ovog zakona nastati troškovi za koje je potrebno obezbijediti dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.

Ministarstvo pravde je pripremlilo analizu, tj. izvršilo procjenu mogućih troškova za isplatu naknada polazeći od, podataka o broju krivičnih djela, za koja bi se mogla ostvariti naknada po ovom zakonu, izvršenih za krivična djela 2011. godine, pretpostavljenog broja podnosioca zahtjeva i pretpostavljene visine ostvarenih naknada. Međutim, zbog prirode stvari ne može se tačno utvrditi kolika će biti visina troškova za isplatu naknada budući da nije moguće odrediti koliko će takvih krivičnih djela biti izvršeno, niti koliko će lica uslijed izvršenja takvih krivičnih djela imati pravo na predviđene naknade i u kojoj visini.

Za implementaciju Predloga Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja u Budžetu Crne Gore će biti potrebno obezbijediti dodatna sredstva za isplatu naknada žrtvama krivičnih djela, za troškove u vezi sa vođenjem postupka za odlučivanje o zahtjevima za naknadu štete, za informisanje žrtava o pravima iz ovog zakona, za edukaciju nadležnih organa, kao i za vođenje evidencije o podnosiocima zahtjeva i donesenim odlukama.

81000 Podgorica, ul. Stanka Dragojevića br. 2
tel: +382 20 242 835; fax: +382 20 224 450; e-mail: mf@mif.gov.me

U pogledu dodatnih sredstava za isplatu naknada žrtvama krivičnih djela koje ostvare pravo na naknadu, prema tekstu predloga zakona naknadu će isplaćivati Ministarstvo pravde.

Važan segment ovog zakona, u finasijskom smislu, je da kada je Crna Gora isplatila naknadu a žrtva ostvari djelimičnu ili potpunu naknadu štete od štetnika, Crna Gora ima, za iznos glavnice, koji je žrtva, odnosno izdržavano lice ostvarilo neposredno od štetnika, pravo regresa od žrtve, odnosno od izdržavanog lica ali najviše do iznosa koji mu je platila.

Tekstom predloga zakona predviđeno da će Zakon o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja početi da se primjenjuje danom prijema Crne Gore u Evropsku uniju, tako da će biti potrebno uraditi novu analizu procjene mogućih troškova.

Shodno navedenom, a imajući u vidu da se planiranje budžeta države zasniva se na ekonomskoj i fiskalnoj politici, smjernicama fiskalne politike, projekcijama ekonomskog rasta i projekcijama makroekonomske stabilnosti, Ministarstvo finansija je u načelu saglasno sa Predlog Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja, s tim da će dinamika isplate naknada po ovom osnovu biti precizirana prilikom izrade godišnjeg zakona o budžetu za odnosnu godinu.

Takođe, predlažemo da se u stavu 4 člana 18, u članove komisije imenuje i predstavnik Ministarstva finansija, iz razloga što se za ovu namjenu opredjeljuju sredstva iz Budžeta Crne Gore.

S poštovanjem,

 MINISTAR
dr Radoje Žugić

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Broj: 03/1/2- *1280/2*

Podgorica, 14. XI 2014.

MINISTARSTVO PRAVDE

Dopisom broj 01-11311/14-4 od 14. novembra 2014. tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja** s pravnom tekovinom Evropske unije, saglasno članu 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade.

Nakon upoznavanja sa sadržinom propisa, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je saglasno s navedenim u ocjeni usklađenosti propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

MINISTAR

Prof. dr Igor Lukšić

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM TEKOVINOM
EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MP-IU/PZ/14/13
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja	
- na engleskom jeziku	Proposal Law on the Compensation of Violence Crime Victims	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde	
- Sektor/odsjek	Direktorat za pravosuđe/Direkcija za krivično zakonodavstvo	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Branka Lakočević, generalni direktor t. 407 503, e. branka.lakocevic@mpa.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Merima Bakovic, načelnik Direkcije za krivično zakonodavstvo t. 407 504, e. merima.bakovic@mpa.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Organi državne uprave, sudovi, državna tužilaštva	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VII, Pravda, sloboda i bezbjednost, član 80 Jačanje institucija i vladavina prava, član 85 Saradnja u vezi sa nelegalnim drogama, član 86 Sprječavanje i suzbijanje organizovanog kriminala i drugih nelegalnih		

aktivnosti	
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa	
☒	ispunjava u potpunosti
☐	djelimično ispunjava
☐	ne ispunjava
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa	
/	
5. Veza nacрта/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)	
- PPCG za period	2014-2018
- Poglavlje, potpoglavlje	/
- Rok za donošenje propisa	/
- Napomena	Donošenje Zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.
6. Usklađenost nacрта/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije	
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije	
UFEU, Poglavlje I, Opšte odredbe, član 2 i član 6 / TFEU, Chapter I, General Provisions, Article 2 and Article 6 UFEU, Treći dio, Politike i unutrašnje mjere Unije, Glava V, Prostor slobode, bezbjednosti i pravde, Poglavlje 4, Sudska saradnja u krivičnim stvarima, član 82, stav 2 / TFEU, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title V Area of Freedom, Security And Justice, Chapter 4 Judicial Cooperation in Criminal Matters, Article 82, Paragraph 2 <u>Potpuno usklađeno/fully harmonized</u>	
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije	
32004L0080 Direktiva Savjeta 2004/80/EZ od 29. aprila 2004. o naknadi štete žrtvama krivičnih djela / Council Directive 2004/80/EC of 29 April 2004 relating to compensation to crime victims, <i>OJ L 261, 6.8.2004</i>,	

Potpuno usklađeno/fully harmonized

32012L0029

Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2012/29/EU o minimumu standarda u oblasti prava, pomoći i zaštite žrtava krivičnih djela, kojom se zamjenjuje Okvirna odluka Savjeta 2001/220/PUP / Directive 2012/29/EU of the European Parliament and of the Council establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime, and replacing Council Framework Decision 2001/220/JHA OJ L 315, 14.11.2012.

Potpuno usklađeno/fully harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste sa kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

/

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

/

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa

Evropska konvencija o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja ETS.br.116;

European Convention on the Compensation of Victims of Violent Crimes, CETS No.:116;

Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda;

European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms;

Konvencija Savjeta Evrope o borbi protiv trgovine ljudima ETS.br.197;

Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings CETS No.:197;

Rezolucija (77)27 Komiteta ministara Savjeta Evrope

Council of Europe Committee of Ministers Resolution (77)27 on the Compensation of

o obeštećenju žrtava krivičnih djela	Victims of Crime
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvori prava EU i međunarodnog prava su prevedeni na crnogorski jezik, osim Rezolucije (77)27 koja nije prevedena na crnogorski jezik.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja je preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa Duško Marković	Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija
Datum:	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MP-TU/PZ/14/13		MP-IU/PZ/14/13		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva Savjeta 2004/80/EZ od 29. aprila 2004. o naknadi štete žrtvama krivičnih djela - 32004L0080				
Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2012/29/EU o minimumu standarda u oblasti prava, pomoći i zaštite žrtava krivičnih djela, kojom se zamjenjuje Okvirna odluka Savjeta 2001/220/PUP - 32012L0029				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja		Proposal Law on the Compensation of Violence Crime Victims		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predlog a propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađeno st odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađeno st	Rok za postizanje potpune usklađeno sti
Direktiva 2004/80/EZ				

Član 1 Pravo na podnošenje zahtjeva u državi članici u kojoj lice ima prebivalište Države članice osiguravaju da, kada je počinjeno nasilno krivično djelo u državi članici koja nije država u kojoj podnosilac zahtjeva za naknadu ima svoje uobičajeno prebivalište, podnosilac zahtjeva ima pravo predati zahtjev nadležnom tijelu ili bilo kojem drugom tijelu u drugoj državi članici.	Državljanstvo ili stalno nastanjenje žrtve Član 8 Pravo na naknadu ima žrtva koja je: – crnogorski državljanin; - državljanin države ugovornice Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja (u daljem tekstu: država ugovornica Konvencije); -državljanin države članice Savjeta Evrope sa stalnim boravkom u Crnoj Gori; – državljanin ili lice sa zakonitim boravkom u državi članici Evropske unije. Informisanje i poučavanje žrtve o pravu Član 26 Policija, državno tužilaštvo i	Potpuno usklađeno		
--	---	--------------------------	--	--

	sudovi dužni su da žrtvi odnosno izdržavanom licu daju informacije o pravu na naknadu i o organu kojem se mogu obratiti radi ostvarivanja tog prava. Informacije se daju usmeno, kad god je to moguće na jeziku koji žrtva razumije, a u pisanom obliku na crnogorskom ili engleskom jeziku. Policija, državno tužilaštvo i Ministarstvo dužni su da žrtvi odnosno izdržavanom licu daju obrazac za podnošenje zahtjeva i, na njihovo traženje, da daju uputstva i informacije o tome kako popuniti obrazac za podnošenje zahtjeva i			
--	---	--	--	--

	koju dokumentacij u je potrebno priložiti uz zahtjev. Ministarstvo će, radi informisanja žrtava o njihovom pravu na naknadu, izraditi na crnogorskom i engleskom jeziku informator o pravu na naknadu, uslovima i postupku za ostvarenje tog prava. Informator iz stava 4 ovog člana Ministarstvo će dostaviti organima iz stava 1 ovog člana, a informator može dostaviti i drugim pravnim licima koja prilikom izvršavanja svojih poslova dolaze u kontakt sa žrtvama ako to oni zahtijevaju.			
--	--	--	--	--

Član 2 Odgovornost za plaćanje naknade Naknadu isplaćuje nadležno tijelo države članice na čijem je području počinjeno krivično djelo.	Sredstva za isplatu naknade član 5 Sredstva za isplatu naknada obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore u posebnom razdjelu organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo). Teritorijalni princip član 10 Pravo na naknadu može se ostvariti ako je krivično djelo iz člana 2 ovog zakona učinjeno prema žrtvi na teritoriji Crne Gore, na crnogorskom brodu ili u crnogorskom vazduhoplovu bez obzira gdje se brod, odnosno vazduhoplov nalazio u vrijeme	Potpuno usklađeno		
---	--	--------------------------	--	--

	izvršenja krivičnog djela.			
Član 3 Odgovorna tijela i upravni postupci 1. Države članice osnivaju ili određuju jedno ili više nadležnih tijela ili bilo koje drugo tijelo, dalje u tekstu „nadležno tijelo koje pomaže/nadležna tijela koja pomažu“, da bude odgovorno tijelu za primjenu člana 1. 2. Države članice osnivaju ili određuju jedno od nekoliko nadležnih tijela ili bilo koje drugo tijelo da bude odgovorno tijelo za odlučivanje o zahtjevima za naknadu štete, u daljnjem tekstu „nadležno tijelo koje odlučuje / nadležna tijela koja odlučuju“. 3. Države članice nastoje u najvećoj mogućoj mjeri pojednostavniti upravne formalnosti potrebne podnosiocu zahtjeva za naknadu štete.	Sastav komisije Član 18 O pravu na naknadu odlučuje Komisija za naknadu žrtvama krivičnih djela (u daljem tekstu: Komisija). Komisiju čine predsjednik, pet članova i njihovi zamjenici. Predsjednik, odnosno zamjenik predsjednika Komisije je sudija Vrhovnog suda Crne Gore. Članovi Komisije, odnosno njihovi zamjenici imenuju se iz reda: – državnih	Potpuno usklađeno		

	tužilaca u Vrhovnom državnom tužilaštvu; – predstavnika Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda; – predstavnika organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo); – predstavnika organa državne uprave nadležnog za poslove finansija. – predstvanika organa državne uprave nadležnog za poslove socijalne zaštite. Članovi Komisije, odnosno njihovi			
--	--	--	--	--

	zamjenici iz stava 3 al. 2, 3 i 4 ovog člana moraju imati visoku školsku spremu i najmanje pet godina radnog iskustva u svojoj stručnoj oblasti.			
Član 4 Informacije potencijalnim podnosiocima zahtjeva Države članice osiguravaju da potencijalnim podnosiocima zahtjeva za naknadu štete budu dostupne bitne informacije o mogućnostima podnošenja zahtjeva za naknadu štete i to pomoću svakog sredstva koje se državama članicama čini odgovarajućim. Član 5 Pomoć podnosiocu zahtjeva 1.Nadležno tijelo koje pruža pomoć daje podnosiocu zahtjeva informacije koje su navedene u članu 4. i potrebne obrasce za podnošenje zahtjeva na osnovu priručnika koji je sastavljen u skladu sa članom 13. stavom 2. 2.Nadležno tijelo koje pruža pomoć podnosiocu zahtjeva, na njegov/njen zahtjev, daje opšta uputstva i informacije o tome kako ispuniti zahtjev i koja popratna dokumentacija može biti potrebna. Nadležno tijelo koje pruža pomoć ne daje nikakvu ocjenu vezanu za zahtjev.	Informisanje i poučavanje žrtve o pravu Član 26 Policija, državno tužilaštvo i sudovi dužni su da žrtvi odnosno izdržavanom licu daju informacije o pravu na naknadu i o organu kojem se mogu obratiti radi ostvarivanja tog prava. Informacije se daju usmeno, kad god je to moguće na jeziku koji žrtva razumije, a u pisanom obliku			

	na crnogorskom ili engleskom jeziku. Policija, državno tužilaštvo i Ministarstvo dužni su da žrtvi odnosno izdržavanom licu daju obrazac za podnošenje zahtjeva i, na njihovo traženje, da daju uputstva i informacije o tome kako popuniti obrazac za podnošenje zahtjeva i koju dokumentaciju je potrebno priložiti uz zahtjev. Ministarstvo će, radi informisanja žrtava o njihovom pravu na naknadu, izraditi na crnogorskom i engleskom jeziku informator o pravu na naknadu,			
--	--	--	--	--

	uslovima i postupku za ostvarenje tog prava. Informator iz stava 4 ovog člana Ministarstvo će dostaviti organima iz stava 1 ovog člana, a informator može dostaviti i drugim pravnim licima koja prilikom izvršavanja svojih poslova dolaze u kontakt sa žrtvama ako to oni zahtijevaju.			
Član 6 Prenos zahtjeva 1.Nadležno tijelo koje pruža pomoć dostavlja zahtjev i svaku popratnu dokumentaciju u što je moguće kraćem roku tijelu koje donosi odluke. 2.Nadležno tijelo koje pruža pomoć prenosi zahtjev u standardnom obliku na koji se upućuje u članu 4. 3.Jezik zahtjeva i bilo koje popratne dokumentacije utvrđuje se u skladu s članom 11 stav 1.	Domaći prekogranični slučaj Član 34 U slučaju kad je krivično djelo nasilja izvršeno na teritoriji Crne Gore i ispunjeni su drugi uslovi za ostvarivanje prava na naknadu po ovom zakonu, a zahtjev za			

Član 7 Prijem zahtjeva Po prijemu zahtjeva koji je dostavljen u skladu s članom 6., nadležno tijelo koje odlučuje šalje sljedeće informacije u najkraćem mogućem roku nadležnom tijelu koje pomaže i podnosiocu zahtjeva: a) ime osobe za kontakte ili naziv odjela odgovornog za obradu predmeta; b) potvrdu o prijemu zahtjeva; c) ako je moguće, naznaku približnog vremena do kojeg će donijeti odluku o zahtjevu	naknadu je podnesen nadležnom organu u drugoj državi članici Evropske unije u kojoj žrtva ima prebivalište (u daljem tekstu: domaći prekogranični slučaj), taj organ će zahtjev dostaviti Ministarstvu. Nakon prijema zahtjeva za naknadu od nadležnog organa druge države članice Evropske unije, Ministarstvo će dostaviti tom organu i podnosiocu zahtjeva, najkasnije u roku od 30 dana, potvrdu o prijemu zahtjeva, obavještenje o kontakt licu i, ako je to moguće, o približnom roku u kojem			
---	---	--	--	--

	će biti odlučeno o zahtjevu. Zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosi se na obrascu koji je propisala Evropska komisija. Ako nadležni organ druge države članice Evropske unije ne dostavi zahtjev na obrasu koji je propisala Evropska komisija, Ministarstvo će zahtjev vratiti tom organu. Ako u domaćem prekogranično m slučaju Komisija utvrdi da radi odlučivanja o zahtjevu treba sprovesti pojedine radnje, kao što su saslušanje podnosioca zahtjeva, svjedoka,			
--	--	--	--	--

	vještaka ili drugih lica, može zatražiti od nadležnog organa druge države članice Evropske unije, u kojoj je podnosilac podnio zahtjev za naknadu, da sprovede te radnje. Saslušanje iz stava 6 ovog člana Komisija može sprovesti i korišćenjem uređaja za prenos slike i zvuka i drugih uređaja za elektronsku komunikaciju. U domaćem prekograničnom slučaju Ministarstvo, u roku od osam dana, dostavlja odluku Komisije podnosiocu zahtjeva i nadležnom organu druge države članice Evropske unije, na obrascu koji je propisala			
--	--	--	--	--

	Evropska komisija.			
Član 8 Zahtjev za dodatnim informacijama 1.Nadležno tijelo koje pruža pomoć, ako je potrebno, osigurava opšta uputstva podnosiocu zahtjeva na način da ispuni svaki zahtjev za dodatnim informacijama koje zatraži nadležno tijelo koje odlučuje. 2.Nadležno tijelo koje pruža pomoć zatim, na zahtjev podnosioca zahtjeva, proslijeđuje te informacije, i to u najkraćem mogućem roku i direktno nadležnom tijelu koje odlučuje, prilažući, po potrebi, popis svakog prenesenog propratnog dokumenta.	Informisanje i poučavanje žrtve o pravu Član 26 Policija, državno tužilaštvo i Ministarstvo dužni su da žrtvi odnosno izdržavanom licu daju obrazac za podnošenje zahtjeva i, na njihovo traženje, da daju uputstva i informacije o tome kako popuniti obrazac za podnošenje zahtjeva i koju dokumentaciju je potrebno priložiti uz zahtjev. Ministarstvo će, radi informisanja žrtava o njihovom pravu na naknadu, izraditi na crnogorskom i engleskom	potpuno usklađeno		

	jeziku informator o pravu na naknadu, uslovima i postupku za ostvarenje tog prava. Informator iz stava 4 ovog člana Ministarstvo će dostaviti organima iz stava 1 ovog člana, a informator može dostaviti i drugim pravnim licima koja prilikom izvršavanja svojih poslova dolaze u kontakt sa žrtvama ako to oni zahtijevaju.			
Član 9 Saslušanje podnosioca zahtjeva 1. Ako nadležno tijelo koje odlučuje odluči u skladu sa zakonom svoje države članice saslušati podnosioca zahtjeva ili bilo koju drugu osobu kao što je svjedok ili stručnjak, ono može kontaktirati nadležno tijelo koje pomaže radi organiziranja takvog saslušanja za: a) osobu (osobe) koje nadležno tijelo koje odlučuje treba direktno saslušati u skladu sa zakonom svoje države članice i to pomoću posebnog telefona ili video- konferencije; ili	Domaći prekogranični slučaj Član 34 Ako u domaćem prekogranično m slučaju Komisija utvrdi da radi odlučivanja o zahtjevu treba	potpuno usklađeno		

b) osobu (osobe) koje nadležno tijelo koje pomaže treba saslušati u skladu sa zakonom svoje države članice, a to tijelo potom prenosi izvještaj sa saslušanja nadležnom tijelu koje odlučuje. 2.Direktno saslušanje u skladu sa stavom 1 tačkom a) može se obaviti samo u saradnji s nadležnim tijelom koje pomaže i to dobrovoljno, bez mogućnosti primjene prisilnih mjera koje je nametnulo nadležno tijelo koje odlučuje.	sprovesti pojedine radnje, kao što su saslušanje podnosioca zahtjeva, svjedoka, vještaka ili drugih lica, može zatražiti od nadležnog organa druge države članice Evropske unije, u kojoj je podnosilac podnio zahtjev za naknadu, da sprovede te radnje. Saslušanje koje je potrebno u tom postupku može se sprovesti i korišćenjem uređaja za prenos slike i zvuka i drugih uređaja za elektronsku komunikaciju. Saslušanje iz stava 7 ovog člana sprovodi Komisija. U domaćem prekogranično			
---	--	--	--	--

	m slučaju Ministarstvo, u roku od osam dana, dostavlja odluku Komisije podnosiocu zahtjeva i nadležnom organu druge države članice Evropske unije, na obrascu koji je propisala Evropska komisija. Strani prekogranični slučaj Član 35 Ako organ koji je u drugoj državi nadležan za odlučivanje zatraži da se saslušanje podnosioca zahtjeva, svjedoka, vještaka ili drugog lica provede u Crnoj Gori, saslušanje provodi Komisija i zapisnik o saslušanju dostavlja organu druge			
--	--	--	--	--

	države nadležnom za odlučivanje o zahtjevu za naknadu. Ako organ koji je u drugoj državi nadležan za odlučivanje o zahtjevu za naknadu zatraži da sprovede saslušanje uz pomoć uređaja za prenos slike i zvuka, saslušanje se sprovodi u saradnji sa Ministarstvom, pod uslovom da lice koje će biti saslušano pristane na takvo saslušanje.			
Član 10 Saopštavanje odluke/rješenja Nadležno tijelo koje odlučuje šalje podnosiocu zahtjeva odluku/rješenje o podnesenom zahtjevu za naknadu štete, koristeći standardni obrazac koji je predviđen u članu 14 i tijelu koji pomaže, u najkraćem mogućem roku i u skladu s nacionalnim zakonom, nakon što je donesena odluka/rješenje.	Domaći prekogranični slučaj Član 34 U domaćem prekograničnom slučaju Ministarstvo, u roku od osam dana, dostavlja odluku Komisije podnosiocu	Potpuno usklađeno		

	zahtjeva i nadležnom organu druge države članice Evropske unije, na obrascu koji je propisala Evropska komisija.			
Član 11 Druge odredbe 1. Informacije koje se prenose između nadležnih tijela skladno čl. 6 do 10 izražavaju se na: a) službenim jezicima ili jednom od jezika države članice nadležnog tijela kojemu je poslana informacija a koji odgovara jednom od jezika institucija u Zajednici; ili b) nekom drugom jeziku institucija u Zajednici a koji su države članice naznačile da će prihvatiti sa izuzetkom: i) cijelog teksta odluka/rješenja koje je donijelo nadležno tijelo za odlučivanje kad je upotreba jezika uređena zakonom države članice; ii) izvještaja sastavljenih nakon saslušanja u skladu s članom 9. stavom 1. tačkom b), kad upotrebu jezika određuje nadležno tijelo koje pomaže, zavisno o zahtjevu da jezik mora odgovarati jednom od jezika institucija Zajednice. (2) Usluge koje pruža nadležno tijelo koje	Domaći prekogranični slučaj Član 34 U slučaju kad je krivično djelo nasilja izvršeno na teritoriji Crne Gore i ispunjeni su drugi uslovi za ostvarivanje prava na naknadu po ovom zakonu, a zahtjev za naknadu je podnesen nadležnom organu u drugoj državi članici Evropske unije u kojoj žrtva ima prebivalište (u daljem tekstu: domaći prekogranični slučaj), taj organ će zahtjev	Potpuno usklađeno		

pomaže u skladu s članovima 1. do 10. nisu povod za potraživanje bilo kakve naknade troškova od podnosioca zahtjeva ili od nadležnog tijela koje odlučuje. (3) Obrasci za podnošenje zahtjeva i bilo koja druga dokumentacija koja je predana u skladu s članovima 6 do 10 izuzeti su od ovjeravanja ili bilo koje druge istovjetne formalnosti.	dostaviti Ministarstvu. Zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosi se na obrascu koji je propisala Evropska komisija. Ako nadležni organ druge države članice Evropske unije ne dostavi zahtjev na obrascu koji je propisala Evropska komisija, Ministarstvo će zahtjev vratiti tom organu. Strani prekogranični slučaj Član 35 U slučaju kad je krivično djelo izvršeno u drugoj državi članici Evropske unije i za odlučivanje o pravu na naknadu je nadležan organ			
--	---	--	--	--

	te države, a zahtjev za naknadu podnosi lice koje ima prebivalište u Crnoj Gori (u daljem tekstu: strani prekogranični slučaj), zahtjev za naknadu se dostavlja Ministarstvu. Nakon prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo u najkraćem mogućem roku dostavlja zahtjev sa potrebnim dokazima nadležnom organu države od koje podnosilac zahtjeva traži naknadu, na službenom jeziku te države ili drugom jeziku koji je ta država odredila. Zahtjev iz stava 1 ovog			
--	---	--	--	--

	člana, dostavlja se na obrascu koji je propisala Evropska komisija Oslobađanje od takse Član 33 U postupku za ostvarivanje naknade po ovom zakonu ne plaća se taksa. Sredstva za isplatu naknade Član 5 Sredstva za isplatu naknada i troškova postupka za ostvarivanje prava na naknadu obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore u posebnom razdjelu organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo).			
--	--	--	--	--

Član 12 1. Propisi o dostupnosti naknade štete u prekograničnim situacijama koji su sastavljeni u ovoj Direktivi djeluju na osnovu programa država članica o naknadi štete žrtvama namjernog nasilničkog krivičnog djela koje je počinjeno na njihovim pojedinim područjima. 2. Sve države članice osiguravaju da njihovi nacionalni propisi sadržavaju program naknade štete žrtvama namjernih nasilničkih krivičnih djela počinjenih na njihovim pojedinim područjima, što garantuje poštenu i pravednu naknadu žrtvama.	Domaći prekogranični slučaj Član 34 U slučaju kad je krivično djelo nasilja izvršeno na teritoriji Crne Gore i ispunjeni su drugi uslovi za ostvarivanje prava na naknadu po ovom zakonu, a zahtjev za naknadu je podnesen nadležnom organu u drugoj državi članici Evropske unije u kojoj žrtva ima prebivalište (u daljem tekstu: domaći prekogranični slučaj), taj organ će zahtjev dostaviti Ministarstvu. Nakon prijema zahtjeva za naknadu od nadležnog	potpuno usklađeno		
--	---	--	--	--

	organa druge države članice Evropske unije, Ministarstvo će dostaviti tom organu i podnosiocu zahtjeva, najkasnije u roku od 30 dana, potvrdu o prijemu zahtjeva, obavještenje o kontakt licu i, ako je to moguće, o približnom roku u kojem će biti odlučeno o zahtjevu. Zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosi se na obrascu koji je propisala Evropska komisija. Ako nadležni organ druge države članice Evropske unije ne dostavi zahtjev na obrascu koji je propisala Evropska komisija,			
--	--	--	--	--

	Ministarstvo će zahtjev vratiti tom organu. Ako u domaćem prekograničnom slučaju Komisija utvrdi da radi odlučivanja o zahtjevu treba sprovesti pojedine radnje, kao što su saslušanje podnosioca zahtjeva, svjedoka, vještaka ili drugih lica, može zatražiti od nadležnog organa druge države članice Evropske unije, u kojoj je podnosilac podnio zahtjev za naknadu, da sprovede te radnje. Saslušanje iz stava 6 ovog člana Komisija može sprovesti i korišćenjem uređaja za prenos slike i			
--	---	--	--	--

	zvuka i drugih uređaja za elektronsku komunikaciju. U domaćem prekograničnom slučaju Ministarstvo, u roku od osam dana, dostavlja odluku Komisije podnosiocu zahtjeva i nadležnom organu druge države članice Evropske unije, na obrascu koji je propisala Evropska komisija. Strani prekogranični slučaj Član 35 U slučaju kad je krivično djelo nasilja izvršeno u drugoj državi članici Evropske unije, a za odlučivanje o pravu na			
--	---	--	--	--

	naknadu je nadležan organ te države, zahtjev za naknadu koji podnosi lice koje ima prebivalište u Crnoj Gori (u daljem tekstu: strani prekogranični slučaj), dostavlja se Ministarstvu. Nakon prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo u najkraćem mogućem roku dostavlja zahtjev sa potrebnim dokazima nadležnom organu države od koje podnosilac zahtjeva traži naknadu, na službenom jeziku te države ili drugom jeziku koji je ta država odredila. Zahtjev iz			
--	--	--	--	--

	stava 1 ovog člana, dostavlja se na obrascu koji je propisala Evropska komisija. Ako organ koji je u drugoj državi nadležan za odlučivanje zatraži da se saslušanje podnosioca zahtjeva, svjedoka, vještaka ili drugog lica sprovede u Crnoj Gori, saslušanje sprovodi Komisija i zapisnik o saslušanju dostavlja organu druge države nadležnom za odlučivanje o zahtjevu za naknadu. Ako organ koji je u drugoj državi nadležan za odlučivanje o zahtjevu za naknadu			
--	--	--	--	--

	zatraži da se saslušanje sprovede uz pomoć uređaja za prenos slike i zvuka, saslušanje se sprovodi u saradnji sa Ministarstvom, pod uslovom da lice koje će biti saslušano pristane na takvo saslušanje.			
Član 13. Informacije koje treba poslati Komisiji i priručnik 1. Države članice, najkasnije do 1. jula 2005., šalju Komisiji podatke o: a) popisu nadležnih tijela koja su osnovana ili određena u skladu s članom 3. stavom 1. i članom 3. stavom 2. uključujući, prema potrebi, informacije o posebnoj i područnoj sudskoj nadležnosti tih tijela; b) jeziku (jezicima) na koji (koje) se poziva u članu 11. stavu 1. tački a) koje tijela mogu prihvatiti kako bi primijenili članke 6. do 10., i o službenom jeziku ili jezicima osim vlastitog koji je, ili koji su, prihvatljivi državama članicama za prijenos zahtjeva u skladu s članom 11. stavom 1. tačkom b). c) informacijama utvrđenima u skladu s članom 4.; d) obrascima zahtjeva za naknadu. Države članice izvještavaju Komisiju o svakoj sljedećoj izmjeni tih informacija. 2. Komisija, u suradnji s državama članicama, izrađuje i objavljuje na internetu priručnik koji sadržava informacije koje su pružile države	nema odgovarajuće odredbe	neprenosi vo		

članice u skladu sa stavom 1. Komisija je odgovorna za organizaciju potrebnih prevoda priručnika.				
Član 14. Standardni obrazac za prijenos zahtjeva i odluka/rješenja Standardni obrasci za prijenos zahtjeva i odluka/rješenja u skladu s postupcima na koje se upućuje u članu 15. stavu 2. se utvrđuju najkasnije 31. oktobra 2005.	nema odgovarajuće odredbe	neprenosi vo		
Član 15. Odbor 1. Komisiji pomaže Odbor. 2. Kad se upućuje na ovaj stav, primjenjuju se članovi 3. i 7. Odluke 1999/468/EZ. 3. Odbor donosi svoja pravila postupka.	nema odgovarajuće odredbe	neprenosi vo		
Član 16. Središnje dodirne tačke Države članice imenuju središnju dodirnu tačku s ciljem: a) pomoći pri sprovođenju člana 13. stava 2.; b) promovisanja tijesne saradnje i razmjene informacija između nadležnih tijela za pomoć i odlučivanja u državama članicama; i c) pružanje pomoći i traženja rješenja za sve teškoće koje mogu nastati u primjeni članova 1. do 10. Dodirne tačke će se sastajati redovno.	Informisanje i poučavanje žrtve o pravu na naknadu član 26 Policija, državno tužilaštvo i Ministarstvo dužni su da žrtvi odnosno izdržavanom licu daju obrazac za podnošenje zahtjeva i, na njihovo traženje, da daju uputstva i informacije o tome kako popuniti obrazac za podnošenje	potpuno usklađeno		

	zahtjeva i koju dokumentaciju je potrebno priložiti uz zahtjev. Ministarstvo će, radi informisanja žrtava o njihovom pravu na naknadu, izraditi na crnogorskom i engleskom jeziku informator o pravu na naknadu, uslovima i postupku za ostvarenje tog prava. Informator iz stava 4 ovog člana Ministarstvo će dostaviti organima iz stava 1 ovog člana, a informator može dostaviti i drugim pravnim licima koja prilikom izvršavanja svojih poslova dolaze u			
--	--	--	--	--

	kontakt sa žrtvama ako to oni zahtijevaju. Domaći prekogranični slučaj Član 34 U domaćem prekogranično m slučaju Ministarstvo, u roku od osam dana, dostavlja odluku Komisije podnosiocu zahtjeva i nadležnom organu druge države članice Evropske unije, na obrascu koji je propisala Evropska komisija. Strani prekogranični slučaj Član 35 U slučaju kad je krivično djelo nasilja izvršeno u drugoj državi članici Evropske unije,			
--	---	--	--	--

	a za odlučivanje o pravu na naknadu je nadležan organ te države, zahtjev za naknadu koji podnosi lice koje ima prebivalište u Crnoj Gori (u daljem tekstu: strani prekogranični slučaj), dostavlja se Ministarstvu. Nakon prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo u najkraćem mogućem roku dostavlja zahtjev sa potrebnim dokazima nadležnom organu države od koje podnosilac zahtjeva traži naknadu, na službenom jeziku te države ili drugom jeziku koji je ta država odredila.			
--	--	--	--	--

Član 17. Povoljnije odredbe Ovom se Direktivom ne sprečavaju države članice, ako su takve odredbe u skladu s ovom Direktivom, da: (a) uvedu ili zadrže povoljnije odredbe u korist žrtava krivičnog djela ili drugih osoba koje su oštećene krivičnim djelom; (b) uvedu ili zadrže odredbe o naknadi štete žrtvama krivičnog djela koje je počinjeno izvan njihovog područja, ili drugoj osobi koja je oštećena takvim krivičnim djelom, u skladu s uslovima koje države članice mogu detaljno utvrditi u tu svrhu.	nema odgovarajuće odredbe	neprenosi vo		
Član 18. Sprovođenje 1. Države članice donose potrebne zakone i druge propise kako bi se uskladile s ovom Direktivom najkasnije do 1. januara 2006., uz izuzetak člana 12. stava 2., kod kojeg je datum za usklađivanje 1. jul 2005. One o tome odmah obavještavaju Komisiju. 2. Države članice mogu predvidjeti da se mjere koje su potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom primjenjuju samo na one podnosiocze zahtjeva kod kojih je šteta nastala kao posljedica krivičnih djela počinjenih nakon 30. juna 2005. 3. Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave	nema odgovarajuće odredbe	neprenosi vo		

moraju sadržavati upućivanje na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takav uput. Načine toga upućivanja određuju države članice. 4. Države članice dostavljaju Komisiji tekst glavnih odredbi domaćeg prava koje one donose na području koje uređuje ova Direktiva. Član 19. Pregled Komisija je dužna najkasnije do 1. januara 2009. podnijeti Evropskom parlamentu, Savjetu i Evropskom ekonomskom i socijalnom odboru izvještaj o primjeni ove Direktive. Član 20. Stupanje na snagu Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije. Član 21. Naslovnici Ova Direktiva je upućena državama članicama.				
Direktiva 2012/29/EU				
Član 1 Svrha ove Direktive je da obezbijedi da žrtve krivičnih djela imaju adekvatne informacije, podršku i zaštitu, te da su u mogućnosti da učestvuju u krivičnim postupcima. Države članice postaraće se da su žrtve prepoznate i da se sa njima u svim kontaktima sa službama za podršku žrtvama odnosno servisima za	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br.	

restorativnu pravdu ili pred nadležnim organima koji funkcionišu u kontekstu krivičnih postupaka postupa na način koji podrazumijeva poštovanje, senzitivnost, prilagođenost, profesionalizam i nediskriminatorski pristup. Prava propisana ovom Direktivom primjenjivaće se na žrtve na nediskriminatorski način, što podrazumijeva i njihov rezidentni status. 2. Države članice postaraće se da se, u slučajevima u kojima je žrtva dijete, prilikom primjene ove Direktive u prvi plan stavljaju najbolji interesi djeteta, te da će se procjena istih vršiti na individualnoj osnovi. Primat će imati pristup senzitivan prema djeci, kojim se dužna pažnja posvećuje uzrastu, zrelosti, stavovima, potrebama i brigama djeteta. Dijete i nosilac roditeljske dužnosti ili drugi pravni zastupnik, ukoliko ih ima, biće obaviješteni o svim mjerama i pravima posebno fokusiranim na dijete.			57/09 i 49/10) i Zakona o postupanju prema maloljetnici ma u krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 64/11)	
Član 2 Definicije U smislu ove Direktive, važiće sljedeće definicije: (a) termin 'žrtva' podrazumijeva: i) svako fizičko lice koje je pretrpjelo štetu, uključujući fizičke ili mentalne povrede, emocionalnu patnju ili ekonomski gubitak, uzrokovan direktno krivičnim djelom; ii) članove porodice lica čija je smrt uzrokovana direktno krivičnim djelom a koji su pretrpjeli štetu kao rezultat smrti tog lica;	Žrtva Član 3 Žrtva krivičnog djela nasilja je lice kod koga je usljed krivičnog djela nasilja nastupila smrt, teška tjelesna povreda ili teško narušenje fizičkog i psihičkog zdravlja. Žrtvom se smatra i lice kod koga je	Potpuno usklađeno		

	usljed krivičnog djela nasilja iz člana 2 stav 1 alineja 1 ovog zakona nastupila smrt, teška tjelesna povreda ili teško narušenje zdravlja u slučaju i ako izvršenje tog krivičnog djela nije bilo usmjereno na to lice. Žrtvom se smatra i lice kod je nastupila smrt, teška tjelesna povreda ili teško narušenje zdravlja u slučaju: - pokušaja sprječavanja izvršenja krivičnog djela nasilja; - pomoganja policiji prilikom lišenja slobode ućionioca krivičnog djela			
--	--	--	--	--

	nasilja ; - pružanja pomoći žrtvi krivičnog djela nasilja. Kad je u slučajevima iz st. 2 i 3 ovog člana nastupila smrt pravo na naknadu ima lice koje je žrtva izdržavala u skladu sa zakom kojim se uređuju porodični odnosi (u daljem tekstu: izdržavano lice). Naknada izgubljene zarade Član 11 Pravo na naknadu izgubljene zarade ima žrtva kod koje je kao posljedica krivičnog djela nasilja nastupila nesposobnost			
--	---	--	--	--

	za rad u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju, i to u jednokratnom iznosu koji ne može biti veći od deset prosječnih neto zarada u Crnoj Gori utvrđenih za prethodnu godinu u odnosu na godinu u kojoj se naknada utvrđuje, prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.			
b) termin 'članovi porodice' podrazumijeva bračnog druga, lice koje sa žrtvom živi u posvećenom intimnom odnosu, zajedničkom domaćinstvu i na stabilnoj i kontinuiranoj osnovi, kao i direktne rođake, braću i sestre i lica izdržavana od strane žrtve; (c) termin 'dijete' podrazumijeva svako lice ispod 18 godina života; (d) termin 'restorativna pravda' podrazumijeva svaki proces u kojem se žrtvi i počinioocu djela omogućava, uz njihov slobodan pristanak, da aktivno učestvuju u rješavanju pitanja koja proističu iz krivičnog djela, uz pomoć nepristrasne treće strane.	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10) i Zakona o postupanju prema maloljetnici ma u krivičnom	

			postupku („Službeni list CG“, br. 64/11)	
2. Države članice mogu uspostaviti procedure: (a) da ograniče broj članova porodice koji mogu uživati prava navedena u ovoj Direktivi, uzimajući u obzir individualne okolnosti svakog slučaja; i (b) da utvrde, u vezi sa stavom (1)(a)(ii), koji članovi porodice imaju prioritet u odnosu na ostvarivanje prava propisanih ovom Direktivom.	Žrtva Član 3 Žrtvom se smatra i lice kod koga je usljed krivičnog djela nasilja iz člana 2 stav 1 alineja 1 ovog zakona nastupila smrt, teška tjelesna povreda ili teško narušenje zdravlja u slučaju i ako izvršenje tog krivičnog djela nije bilo usmjereno na to lice. Žrtvom se smatra i lice kod koga je nastupila smrt, teška tjelesna povreda ili teško narušenje zdravlja u slučaju: - pokušaja	potpuno usklađeno		

	sprječavanja izvršenja krivičnog djela nasilja; - pomaganja policiji prilikom lišenja slobode učionioca krivičnog djela nasilja ; - pružanja pomoći žrtvi krivičnog djela nasilja. Kad je u slučajevima iz st. 2 i 3 ovog člana nastupila smrt pravo na naknadu ima lice koje je žrtva izdržavala u skladu sa zakom kojim se uređuju porodični odnosi (u daljem tekstu: izdržavano lice).			
Član 3 Pravo žrtava da razumiju i da ih razumiju 1. Države članice preduzeće adekvatne mjere da pomognu žrtvama da razumiju i da ih razumiju od prvog kontakta i tokom dalje neophodne interakcije sa nadležnim organima u	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni	

kontekstu krivičnog postupka, uključujući situacije u kojima informacije pruža taj organ. 2. Države članice postaraće se da se komunikacija sa žrtvama obavlja jednostavnim i pristupačnim jezikom, kako usmeno tako i pismeno. Pri ovakvoj komunikaciji uzimaće se u obzir lične karakteristike žrtve, uključujući bilo kakav invaliditet koji može uticati na sposobnost lica da razumije i da ga razumiju. 3. Ukoliko to nije u suprotnosti sa interesima žrtve, i osim ako bi se time uticalo na tok postupka, Države članice će omogućiti žrtvama da imaju pratnju lica po svom izboru pri svom prvom kontaktu sa nadležnim organom kada je, zbog uticaja krivičnog djela, žrtvi potrebna pomoć da razumije ili da je razumiju.			list CG“, br. 57/09 i 49/10)	
Član 4 <i>Pravo na informacije od prvog kontakta sa nadležnim organima</i> 1. <i>Države članice postaraće se da se žrtvama, od njihovog prvog kontakta sa nadležnim organima i bez nepotrebnog odlaganja, a kako bi im se omogućio pristup pravima propisanim ovom Direktivom, obezbijede sljedeće informacije o:</i> (a) <i>Vrsti podrške koju mogu dobiti i i informaciju od koga tu podršku mogu dobiti, uključujući, onda kada je to relevantno, osnovne informacije o pristupu zdravstvenoj i specijalističkoj podršci, uključujući psihološku podršku i alternativni smještaj;</i> (b) <i>Procedurama za podnošenje prijave u vezi sa krivičnim djelom i njihovoj ulozi u vezi s takvim procedurama;</i> (c) <i>Načinu i uslovima dobijanja zaštite, uključujući zaštitne mjere;</i> (d) <i>Načinu i uslovima pristupanja pravnim savjetima, pravnoj pomoći i svim drugim vrstama savjeta;</i> (e) <i>Načinu i uslovima pristupanja</i>	Državljanstvo i stalni boravak žrtve Član 8 Pravo na naknadu ima žrtva koja je: - crnogorski državljanin; - državljanin države ugovornice Evropske konvencije o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja (u daljem tekstu: država ugovornica	potpuno usklađeno	Materija je regulisana i odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	

šemama naknade štete; (f) Načinu i uslovima ostvarivanja prava na prevod; (g) Posebnim mjerama, procedurama i postupcima koji su dostupni kada se radi o rezidentima druge Države članice u odnosu na onu u kojoj je izvršeno krivično djelo, za zaštitu njihovih interesa u Državi članici u kojoj je ostvaren prvi kontakt sa nadležnim organom; (h) Dostupnim procedurama za podnošenje prijave kada nadležni organ u kontekstu krivičnog postupka ne uvaži njihova prava; (i) Kontakt podacima za komunikaciju u vezi s njihovim slučajem; (j) Dostupnim službama restorativne pravde; (k) Načinu i uslovima naknade troškova nastalih kao rezultat njihovog učešća u krivičnom postupku. 2. Obim i detaljnost informacija iz stava 1 mogu varirati u zavisnosti od konkretnih potreba i ličnih okolnosti žrtve, kao i vrste ili prirode krivičnog djela. Dodatni detalji mogu se obezbijediti i u kasnijim fazama, u zavisnosti od potreba žrtve i relevantnosti takvih detalja u svakoj fazi postupka.	Konvencije); - državljanin države članice Savjeta Evrope sa stalnim boravkom u Crnoj Gori; - državljanin ili lice koje zakonito boravi u državi članici Evropske unije. Teritorijalni princip član 10 Pravo na naknadu može se ostvariti ako je krivično djelo iz člana 2 ovog zakona učinjeno prema žrtvi na teritoriji Crne Gore, na crnogorskom brodu ili u crnogorskom vazduhoplovu bez obzira gdje se brod, odnosno vazduhoplov nalazio u vrijeme			
--	---	--	--	--

	izvršenja tog krivičnog djela. Informisanje i poučavanje žrtve o pravu na naknadu Član 26 Policija , državno tužilaštvo i sudovi dužni su da žrtvi odnosno izdržavanom licu daju informacije o pravu na naknadu i o organu kojem se mogu obratiti radi ostvarivanja tog prava. Informacije se daju usmeno, kad god je to moguće na jeziku koji žrtva razumije, a u pisanom obliku na crnogorskom ili engleskom jeziku. Policija,			
--	--	--	--	--

	državno tužilaštvo i Ministarstvo dužni su da žrtvi odnosno izdržavanom licu daju obrazac za podnošenje zahtjeva i, na njihovo traženje, da daju uputstva i informacije o tome kako popuniti obrazac za podnošenje zahtjeva i koju dokumentaciju je potrebno podnijeti uz zahtjev. Ministarstvo će, radi informisanja žrtava o njihovom pravu na naknadu, izraditi na crnogorskom i engleskom jeziku informator o pravu na naknadu, uslovima i postupku za ostvarivanje tog prava.			
--	--	--	--	--

	Informator iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo će dostaviti organima iz stava 1 ovog člana, a može ga dostaviti i drugim pravnim licima koja prilikom izvršavanja svojih poslova dolaze u kontakt sa žrtvama ako to ona zahtijevaju.			
Član 5 Prava žrtava prilikom podnošenja prijave 1. Države članice postaraće se da žrtve dobiju pisanu potvrdu o prijemu njihove formalne prijave podnijete nadležnom organu Države članice, sa navodima osnovnih elemenata predmetnog krivičnog djela. 2. Države članice postaraće se da žrtvama koje žele da podnesu prijave u vezi s krivičnim djelom a ne razumiju ili ne govore jezik nadležnog organa bude omogućeno da podnesu prijavu na jeziku koji razumiju ili uz neophodnu jezičku podršku. 3. Države članice postaraće se da žrtve koje ne razumiju ili ne govore jezik nadležnog organa dobiju besplatan prevod pisane potvrde o prijemu iz stava 1, ukoliko to zatraže, na jezik koji razumiju. Član 6	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	

Pravo na prijem informacija o predmetu 1. Države članice postaraće se da su žrtve bez nepotrebnog odlaganja obaviještene o svom pravu da primaju sljedeće informacije o krivičnom postupku pokrenutom kao rezultat prijave u vezi sa krivičnim djelom koje je pretrpjela žrtva i da, po zahtjevu, primaju takve informacije o: (a) svakoj odluci da se ne nastavi ili okonča istraga, ili da se počinitelj krivično ne goni; (b) vremenu i mjestu suđenja, te prirodi optužbi protiv počinioca djela. 2. Države članice postaraće se da su, u skladu sa njihovom ulogom u relevantnom krivičnom pravnom sistemu, žrtve bez nepotrebnog odlaganja obaviještene o svom pravu da primaju sljedeće informacije o krivičnim postupcima pokrenutim kao rezultat prijave u vezi sa krivičnim djelom koje je pretrpjela žrtva i da, po zahtjevu, primaju takve informacije: (a) o svakoj konačnoj presudi na suđenju; (b) koje žrtvi omogućavaju da ima saznanja o stanju krivičnog postupka, osim ako bi u izuzetnim slučajevima takvo obavješćavanje moglo negativno uticati na adekvatno vođenje predmeta. 3. Informacije predviđene stavom 1(a) i stavom 2(a) uključivaće obrazloženje ili kratak rezime obrazloženja predmetne odluke, osim u slučaju odluke koji je donijela porota ili odluke u kojoj je obrazloženje povjerljivo, u kom slučaju se obrazloženje ne obezbjeđuje po nacionalnim zakonima. 4. Želja žrtava u pogledu toga da li će ili neće primati informacije biće obavezujuća na nadležne organe, osim ako se takve informacije moraju dostaviti po osnovu prava žrtve na				
---	--	--	--	--

aktivno učešće u krivičnom postupku. Države članice dozvoliće žrtvama da izmijene svoju odluku u bilo kom trenutku, i uzimaće u obzir takve izmjene. 5. Države članice postaraće se da je žrtvama ponuđena prilika da budu obaviještene, bez nepotrebnog odlaganja, o trenutku kada je lice koje je zadržano u pritvoru, krivično gonjeno ili osuđeno za krivična djela u vezi sa njima pušteno na slobodu ili pobjeglo iz pritvora. Štaviše, Države članice postaraće se da su žrtve obaviještene o bilo kakvim relevantnim mjerama donešenim za njihovu zaštitu u slučaju puštanja ili bjekstva počinioca krivičnog djela na slobodu. 6. Žrtve će, na zahtjev, primiti informacije iz stava 5 barem u onim slučajevima kada postoji opasnost ili identifikovani rizik od nastajanja štete po njih, osim u slučaju da postoji identifikovani rizik od nastajanja štete po počinioca krivičnog djela koji bi nastao kao rezultat takvog obavještenja.				
Član 7 Pravo na usmeni i pisani prevod 1. Države članice postaraće se da se žrtvama koje ne razumiju ili ne govore jezik krivičnog postupka koji ih se tiče, na njihov zahtjev obezbijedi besplatan prevod u skladu sa njihovom ulogom u relevantnom krivičnopravnom sistemu u krivičnom postupku, barem tokom trajanja bilo kakvih razgovora ili ispitivanja žrtve tokom krivičnog postupka pred istražnim i pravosudnim organima, uključujući i policijsko saslušanje, i prevod za njihovo aktivno učešće u sudskim saslušanjima i bilo kakvim neophodnim hitnim saslušanjima. 2. Ne prejudicirajući prava odbrane i u skladu sa pravilima sudske diskrecije, može se koristiti komunikacijska tehnologija poput videokonferencije,	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	

telefona ili interneta, osim ako je fizičko prisustvo prevodioca neophodno kako bi se omogućilo da žrtva adekvatno ostvari pristup svojim pravima ili razumije postupak. 3. Države članice postaraće se da se žrtvama koje ne razumiju ili ne govore jezik krivičnog postupka obezbijedi, na njihov zahtjev i u skladu sa njihovom ulogom u relevantnom krivičnom pravnom sistemu u krivičnom postupku, besplatni pisani prevod informacija koje su ključne za ostvarivanje njihovih prava u krivičnom postupku, na jezik koji razumiju i u mjeri u kojoj su takve informacije dostupne žrtvama. Prevod takvih informacija uključivaće najmanje bilo kakvu odluku kojom se okončava krivični postupak u vezi sa krivičnim djelom koje je pretrpjela žrtva, a na zahtjev žrtve, i obrazloženje ili kratak rezime obrazloženja takve odluke, osim u slučaju odluke koji je donijela porota ili odluke u kojoj je obrazloženje povjerljivo, u kom slučaju se obrazloženje ne obezbjeđuje po nacionalnim zakonima. 4. Države članice postaraće se da žrtvama koje imaju pravo na informacije o vremenu i mjestu suđenja u skladu sa članom 6(1)(b) i žrtvama koje ne razumiju jezik nadležnog organa na njihov zahtjev bude obezbijeđen prevod informacija na koje imaju pravo. 5. Žrtve mogu podnijeti obrazložen zahtjev da se dokument smatra ključnim. Ne zahtijeva se prevođenje djelova ključnih dokumenata koji nijesu relevantni za svrhu omogućavanja žrtvama da aktivno učestvuju u krivičnim postupcima. 6. Uprkos stavu 1 i stavu 3, umjesto pisanog prevoda može se obezbijediti usmeni prevod ili usmeni rezime ključnih dokumenata, pod uslovom da takav usmeni prevod ili usmeni rezime				
--	--	--	--	--

ne prejudicira pravičnost postupka. 7. Države članice postaraće se da nadležni organ procijeni da li je žrtvi neophodan usmeni ili pisani prevod iz stava 1 i stava 3. Žrtva može osporiti odluku o tome da se ne obezbijedi usmeni ili pisani prevod. Proceduralna pravila za takvo osporavanje utvrđuju se u skladu s nacionalnim zakonom. 8. Usmeno i pisano prevođenje i bilo kakvo razmatranje osporavanja odluke o tome da se ne obezbijedi usmeno ili pisano prevođenje u skladu s ovim članom neće produžiti trajanje krivičnog postupka van razumnih granica				
Član 8 Pravo na pristup službama za podršku žrtvama 1. Države članice postaraće se da žrtve, u skladu sa svojim potrebama, imaju besplatan pristup povjerljivim službama za podršku žrtvama, koje rade u interesu žrtava prije, tokom i odgovarajuće vrijeme poslije krivičnog postupka. Članovi porodice takođe imaju pristup službama za podršku, u skladu sa njihovim potrebama i stepenom štete pretrpljenim kao rezultat krivičnih djela počinjenih protiv žrtve. 2. Države članice olakšaće pristup žrtava službama za podršku žrtvama posredstvom nadležnih organa koji su primili prijavu i drugih relevantnih subjekata. 3. Države članice preduzeće mjere da uspostave besplatne i povjerljive službe za specijalističku podršku uz, ili kao sastavni dio, opštih službi za podršku žrtvama, odnosno da omoguće organizacijama za podršku žrtvama da se obrate postojećim specijalizovanim subjektima koji pružaju takvu specijalističku podršku. U skladu sa svojim specifičnim potrebama, žrtve će	Informisanje i poučavanje žrtve o pravu na naknadu Član 26 Policija , državno tužilaštvo i sudovi dužni su da žrtvi odnosno izdržavanom licu daju informacije o pravu na naknadu i o organu kojem se mogu obratiti radi ostvarivanja tog prava. Informacije se daju usmeno,	potpuno usklađeno	Materija je regulisana i odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10) i Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 64/11)	

imati pristup takvim službama dok će članovi porodice ostvarivati pristup u skladu sa svojim specifičnim potrebama i stepenom štete pretrpljenim kao rezultat krivičnih djela počinjenih protiv žrtve. 4. Službe za podršku žrtvama i bilo kakve službe za specijalističku podršku mogu se osnovati kao javne ili nevladine organizacije i mogu se organizovati na profesionalnoj ili volonterskoj osnovi. 5. Države članice postaraće se da pristup službi za podršku žrtvama ne zavisi od toga da li je žrtva nadležnom organu podnijela formalnu prijavu u vezi sa krivičnim djelom. Član 9 Podrška službi za podršku žrtvama 1. Službe za podršku žrtvama iz člana 8(1), obezbjeđuju minimalno sljedeće: (a) informacije, savjete i podršku relevantnu za prava žrtava, uključujući ona koja se tiču pristupanja nacionalnim šemama odštete za krivične povrede, kao i o njihovoj ulozi u krivičnim postupcima, uključujući pripremu za prisustvo suđenjima; (b) informacije o, ili direktno upućivanje na postojeće relevantne službe za specijalističku podršku; (c) emocionalnu i, kad je to dostupno, psihološku podršku; (d) savjete koji se odnose na finansijska i praktična pitanja koja proističu iz krivičnih djela; (e) osim ako se drugačije ne pružaju od strane drugih javnih ili privatnih službi, savjete koji se odnose na rizik i prevenciju sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i osvete. 2. Države članice podstićaće službe za podršku žrtvama da posebnu pažnju posvete specifičnim potrebama žrtava koje su pretrpjele znatnu štetu kao rezultat težine krivičnog djela.	kad god je to moguće na jeziku koji žrtva razumije, a u pisanom obliku na crnogorskom ili engleskom jeziku. Policija, državno tužilaštvo i Ministarstvo dužni su da žrtvi odnosno izdržavanom licu daju obrazac za podnošenje zahtjeva i, na njihovo traženje, da daju uputstva i informacije o tome kako popuniti obrazac za podnošenje zahtjeva i koju dokumentaciju je potrebno podnijeti uz zahtjev. Ministarstvo će, radi informisanja žrtava o njihovom pravu na naknadu, izraditi na crnogorskom i			
---	--	--	--	--

Osim ako se to drugačije obezbeđuje posredstvom drugih javnih ili privatnih službi, službe specijalističke podrške iz člana 8(3), će, kao minimum, razviti i obezbeđivati: (a) skloništa ili bilo koji drugi odgovarajući vid privremenog smještaja za žrtve kojima je potrebno sigurno mjesto boravka zbog neposrednog rizika od sekundarne ili ponovljene viktimizacije, zastrašivanja ili osvete; (b) ciljanu i integrisanu podršku žrtvama sa specifičnim potrebama, kao što su žrtve seksualnog nasilja, žrtve nasilja zansovanog na polu, i žrtve nasilja u bliskom odnosu, uključujući podršku i savjetovanje u vezi s traumama.	engleskom jeziku informator o pravu na naknadu, uslovima i postupku za ostvarivanje tog prava. Informator iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo će dostaviti organima iz stava 1 ovog člana, a može ga dostaviti i drugim pravnim licima koja prilikom izvršavanja svojih poslova dolaze u kontakt sa žrtvama ako to ona zahtijevaju.			
Član 10 Pravo na saslušanje 1. Države članice postaraće se da žrtve mogu biti saslušane tokom krivičnog postupka i da mogu pružiti dokaze. U slučaju kada treba saslušati dijete žrtvu, posvetiće se dužna pažnja uzrastu i zrelosti djeteta. 2. Proceduralna pravila pod kojima se žrtve mogu saslušati tokom krivičnog postupka i pružati dokaze utvrđuju se u skladu s nacionalnim zakonima.	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	
Član 11 Prava u slučaju odustajanja od	Nema		Materija je	

<i>krivičnog gonjenja</i> 1. <i>Države članice postaraće se da žrtve, u skladu s njihovom ulogom u relevantnom krivičnompravnom sistemu, imaju pravo na preispitivanje odluke o odustajanju od krivičnog gonjenja. Proceduralna pravila za takvo preispitivanje utvrđuju se u skladu s nacionalnim zakonima.</i> 2. <i>U slučaju kada se, prema nacionalnim zakonima, uloga žrtve u relevantnom krivičnompravnom sistemu utvrđuje tek nakon donošenja odluke o krivičnom gonjenju počinioca krivičnog djela, Države članice će se postarati da barem žrtve teških krivičnih djela imaju pravo na preispitivanje odluke o odustajanju od krivičnog gonjenja. Proceduralna pravila za takvo preispitivanje utvrđuju se u skladu s nacionalnim zakonima.</i> 3. <i>Države članice postaraće se da žrtve bez nepotrebnog odlaganja budu obaviještene o svom pravu da dobiju, kao i da, na zahtjev, dobiju dovoljno informacija za odlučivanje o tome da li da zatraže preispitivanje odluke o odustajanju od krivičnog gonjenja.</i> 4. <i>Onda kada odluku o odustajanju od krivičnog gonjenja donese najviši tužilački organ, čiju odluku nije moguće preispitivati u skladu s nacionalnim zakonom, preispitivanje može izvršiti taj isti organ.</i> 5. <i>Stav 1, stav 3 i stav 4 neće se primjenjivati na odluku tužioca da odustane od krivičnog gonjenja ako takva odluka rezultira vansudskim poravnanjem, pod uslovom da nacionalni zakoni predviđaju takvu mogućnost.</i>	odgovarajuće odredbe		regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	
Član 12 Pravo na zaštitne mehanizme u kontekstu restorativne pravde 1. Države članice preduzeće mjere da	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o	

zaštite žrtvu od sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i osvete, koje će se primjenjivati prilikom pružanja servisa restorativne pravde. Takve mjere obezbijediće da žrtve koje odluče da učestvuju u procesima restorativne pravde imaju pristup bezbjednim i kompetentnim servisima restorativne pravde, uz ispunjenje najmanje sljedećih uslova: (a) servisi restorativne pravde koriste se samo ako su u interesu žrtve, uz razmatranje aspekata bezbjednosti, i ako su zasnovani na slobodnom i informisanom pristanku žrtve, koji se može povući u bilo kom trenutku; (b) prije davanja saglasnosti za učešće u procesu restorativne pravde, žrtvi se predstavljaju potpune i nepristrasne informacije o tom procesu i njegovim potencijalnim ishodima, kao i informacije o procedurama za nadzor nad sprovođenjem bilo kakvog sporazuma; (c) počinilac krivičnog djela priznaje osnovne činjenice iz predmeta; (d) do svakog sporazuma se dolazi na dobrovoljnoj osnovi i isti se može uzeti u obzir u bilo kakvim daljim krivičnim postupcima; (e) razgovori koji se vode u procesima restorativne pravde koji se ne vode u javnosti su povjerljivi i ne otkrivaju se naknadno, osim u slučaju saglasnosti strana ili ako se to zahtijeva nacionalnim zakonima po osnovu preovlađujućeg javnog interesa. 2. Države članice olakšaće upućivanje predmeta, kao što je to prikladno za servise restorativne pravde, uključujući djelovanje putem uspostavljanja procedura ili smjernica o uslovima za takvo upućivanje.			krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	
Č I a	Nema odgovarajuće		Materija je regulisana odredbama	

n 1 3 Pravo na pravnu pomoć Države članice postaraće se da žrtve imaju pristup pravnoj pomoći onda kada imaju status strana u krivičnom postupku. Uslovi ili proceduralna pravila pod kojima žrtve imaju pristup pravnoj pomoći utvrđuju se u skladu s nacionalnim zakonom.	odredbe		Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	
Član 14 Pravo na naknadu troškova Države članice dozvoliće žrtvama koje učestvuju u krivičnim postupcima mogućnost naknade troškova nastalih kao rezultat njihovog aktivnog učešća u krivičnim postupcima, u skladu sa njihovom ulogom u relevantnom krivičnopravnom sistemu. Uslovi ili proceduralna pravila pod kojima žrtvama mogu biti nadonraćeni troškovi utvrđuju se u skladu s nacionalnim zakonima.	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	
Član 15 Pravo na povraćaj imovine Države članice postaraće se da, nakon što nadležni organ o tome donese odluku, imovina koja se može povratiti a koja je oduzeta u toku krivičnog postupka bude vraćena žrtvama bez odlaganja, osim u slučaju da je neophodna za svrhe krivičnog postupka. Uslovi ili proceduralna pravila pod kojima se imovina vraća žrtvama utvrđuju se u skladu s nacionalnim zakonima.	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10) i Zakona o staranju o privremeno i trajno	

			oduzetoj imovini („Sl. list 49/08 i 31/12)	
Član 16 Pravo na odluku o odšteti od strane počinioca krivičnog djela tokom krivičnog postupka 1. Države članice postaraće se da, tokom krivičnog postupka, žrtve imaju pravo da pribave odluku o odšteti od strane počinioca krivičnog djela, u razumnom roku, osim kada nacionalni zakoni predviđaju da se takva odluka donosi u drugim pravnim postupcima. 2. Države članice promovisaće mjere kojima se ohrabruju počinioci krivičnih djela da pruže odgovarajuću odštetu žrtvama.	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	
Član 17 Prava žrtava sa prebivalištem u drugoj Državi članici 1. Države članice postaraće se da njihovi nadležni organi mogu preduzeti odgovarajuće mjere da svedu na minimum poteškoće na koje se nailazi kada je žrtva rezident druge Države članice u odnosu na onu u kojoj je počinjeno krivično djelo, naročito u pogledu organizacije postupka. U ovu svrhu, organi Države članice u kojoj je počinjeno krivično djelo će, naročito, biti u poziciji: (a) da uzmu izjavu od žrtve odmah nakon podnošenja prijave u vezi sa krivičnim djelom nadležnom organu; (b) da iskoristi, u mjeri u kojoj je to moguće, odredbe o videokonferencijskim i telefonskim konferencijskim pozivima koje su propisane Konvencijom o međunarodnoj pomoći u krivičnim pitanjima između Država članica Evropske unije od 29. maja 2000. godine, u svrhu saslušanja žrtava koje su rezidenti u inostranstvu	nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	

2. Države članice postaraće se da žrtve krivičnog djela počinjenog u drugoj Državi članici u odnosu na onu u kojoj su rezidenti mogu podnijeti prijavu nadležnim organima Države članice u kojoj su rezidenti, ako to ne mogu da urade u Državi članici u kojoj je počinjeno krivično djelo, ili, u slučaju težeg krivičnog djela, u skladu sa nacionalnim zakonima te Države članice, ako to ne žele da urade. 3. Države članice postaraće se da nadležni organi kojima žrtva podnese prijavu bez odlaganja proslijede istu nadležnim organima Države članice u kojoj je počinjeno krivično djelo, ako nadležnost za pokretanje krivičnog postupka nije iskorišćena od strane Države članice u kojoj je podnešena prijava.				
Č l a n 1 8 Pravo na zaštitu Ne prejudicirajući prava odbrane, Države članice će se postarati da su dostupne mjere za zaštitu žrtava i njihovih članova porodice od sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i osvete, uključujući i mjere zaštite od rizika emocionalne ili psihološke štete, kao i zaštite dostojanstva žrtava tokom ispitivanja i prilikom svjedočenja. Onda kada je to neophodno, takve mjere takođe uključuju procedure uspostavljene u skladu s nacionalnim zakonom za fizičku zaštitu žrtava i njihovih članova porodice	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	

Č l a n 1 9 Pravo na izbjegavanje kontakta između žrtve i počinioca krivičnog djela 1. Države članice uspostaviće neophodne uslove da omoguće izbjegavanje kontakta, unutar prostorija u kojima se vodi krivični postupak, između žrtava i njihovih članova porodice, kada je to potrebno, i počinioca krivičnog djela, osim kada je takav kontakt potreban za svrhe krivičnog postupka. 2. Države članice postaraće se da nove sudske prostorije imaju posebne čekaonice za žrtve.	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	
Član 20 Pravo na zaštitu žrtava tokom krivične istrage Ne prejudicirajući prava odbrane i u skladu sa pravilima sudske diskrecije, tokom krivičnih istraga Države članice će se postarati da: (a) se ispitivanje žrtava sprovodi bez neopravdanog odlaganja nakon podnošenja prijave u vezi sa krivičnim djelom nadležnom organu; (b) broj ispitivanja žrtava ostane na minimumu i da se ispitivanje vrši samo onda kada je strogo neophodno za svrhe krivične istrage; (c) žrtve imaju pravo na prisustvo svog pravnog zastupnika i lica po svom izboru, osim ako nije donešena	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	

obrazložena odluka suprotna tome; (d) se medicinska ispitivanja svedu na minimum i da se sprovode samo onda kada je to strogo neophodno za svrhe krivičnog postupka				
Član 21 Pravo na zaštitu privatnosti 1. Države članice postaraće se da nadležni organi tokom trajanja krivičnog postupka mogu preduzeti odgovarajuće mjere u cilju zaštite privatnosti, uključujući lične karakteristike žrtve uzete u obzir u individualnoj procjeni predviđenoj članom 22, i and slike žrtava i njihovih članova porodice. Štaviše, Države članice će se postarati da nadležni organi mogu preduzeti sve zakonite mjere da spriječe javnu diseminaciju bilo kakvih informacija koje bi mogle voditi ka identifikaciji djeteta žrtve. 2. U cilju zaštite privatnosti, ličnog integriteta i ličnih podataka žrtava, Države članice će, uz poštovanje slobode izražavanja i informisanja i slobode i pluralizma medija, ohrabrivati medije da preduzmu samoregulatorne mjere.	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	
Član 22 Individualna procjena žrtava u cilju identifikacije specifičnih potreba za zaštitom 1. Države članice postaraće se da žrtve dobiju blagovremenu i individualnu procjenu, u skladu sa nacionalnim procedurama, kako bi se identifikovale specifične potrebe za zaštitom i utvrdilo da li i u kojoj mjeri bi imale koristi od specijalnih mjera tokom trajanja krivičnog postupka, kao što je predviđeno članovima 23 i 24, zbog njihove posebne ranjivosti u odnosu na sekundarnu i ponovljenu viktimizaciju, zastrašivanje i osvetu. 2. Pri individualnoj procjeni, naročito će se uzeti u obzir:	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	

(a) lične karakteristike žrtve; (b) vrsta ili priroda krivičnog djela; i (c) okolnosti krivičnog djela. 3. U kontekstu individualne procjene, naročita pažnja posvetiće se žrtvama koje su pretrpjele znatnu štetu zbog težine krivičnog djela; žrtvama koje su pretrpjele krivično djelo počinjeno iz predrasude ili diskriminatorskih motiva koji bi, naročito, mogli biti povezani s njihovim ličnim karakteristikama; žrtvama čiji ih odnos prema i zavisnost od počinioca krivičnog djela čini posebno ranjivim. U ovom smislu, žrtve terorizma, organizovanog kriminala, trgovine ljudima, rodno zasnovanog nasilja, nasilja u bliskom odnosu, seksualnog nasilja, zloupotrebe ili krivičnih djela počinjenih iz mržnje, kao i žrtve sa invaliditetom, biće posebno uzete u obzir. 4. Za svrhe ove Direktive, smatraće se da djeca žrtve imaju posebne potrebe za zaštitom zbog svoje ranjivosti u odnosu na sekundarnu i ponovljenu viktimizaciju, zastrašivanje i osvetu. Kako bi se utvrdilo da li će i u kojoj mjeri djeca žrtve uživati specijalne mjere predviđenih članovima 23 i 24, djeca žrtve biće podvrgnuta individualnoj procjeni, kao što je predviđeno stavom 1 ovog člana. 5. Mjera individualne procjene može se prilagoditi u skladu sa težinom krivičnog djela i stepenom očigledne štete koju je pretrpjela žrtva. 6. Individualne procjene vršiće se uz blisku uključenost žrtve i uzimaće u obzir njihove želje, uključujući i situaciju u kojoj ne žele da prihvate specijalne mjere predviđene članovima 23 i 24. 7. Ako se elementi koji čine osnov individualne procjene znatno promijene, Države članice će se postarati da je ona ažurirana tokom cijelog trajanja trajanja				
--	--	--	--	--

krivičnog postupka.				
Član 23 Pravo na zaštitu žrtava sa specifičnim potrebama za zaštitom tokom krivičnog postupka 1. Ne prejudicirajući prava odbrane i u skladu sa pravilima sudske diskrecije, Države članice će se postarati da žrtve sa specifičnim potrebama za zaštitom koje uživaju specijalne mjere identifikovane kao rezultat individualne procjene predviđene članom 22(1), mogu uživati mjere predviđene stavom 2 i stavom 3 ovog člana. Specijalna mjera predviđena nakon individualne procjene neće biti učinjena dostupnom ako to nemogućim čine operativna ili praktična ograničenja, kao ni onda kada postoji hitna potreba za ispitivanjem žrtve pri čemu bi propust da se to uradi mogao nanijeti štetu žrtvi ili drugom licu ili bi mogao uticati na tok postupka. 2. Sljedeće mjere biće dostupne žrtvama sa specifičnim potrebama za zaštitom identifikovanim u skladu s članom 22(1) tokom krivičnih istraga: (a) ispitivanje žrtve se sprovodi u prostorijama dizajniranim ili adaptiranim za tu svrhu; (b) ispitivanje žrtve sprovodi se od strane ili posredstvom profesionalaca obučениh za tu svrhu; (c) sva ispitivanja žrtve sprovode se od strane istih lica, osim ako je to u suprotnosti sa dobrim upravljanjem pravdom; (d) sva ispitivanja žrtava seksualnog nasilja, rodno zasnovanog nasilja ili nasilja u bliskom odnosu, osim ako ih sprovodi tužilac ili sudija, sprovode lica istog pola kao i žrtva, ukoliko to žrtva želi, pod uslovom da se time neće uticati na tok krivičnog postupka.	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10)	

3. Sljedeće mjere biće dostupne žrtvama sa specifičnim potrebama za zaštitom identifikovanim u skladu s članom 22(1) tokom sudskih postupaka: (a) mjere da se izbjegne vizuelni kontakt između žrtava i počinitelja krivičnog djela, uključujući i vrijeme tokom pružanja dokaza, odgovarajućim sredstvima koja uključuju korišćenje komunikacijske tehnologije; (b) mjere da se obezbijedi da se žrtva može saslušati u sudnici bez prisustva, naročito putem korišćenja odgovarajuće komunikacijske tehnologije; (c) mjere da se izbjegne nepotrebno ispitivanje u vezi sa privatnim životom žrtve koji nije u vezi sa krivičnim djelom; i (d) mjere kojima se omogućava da se saslušanje obavi bez prisustva javnosti.				
Član 24 Pravo na zaštitu djece žrtava tokom krivičnog postupka 1. Uz mjere predviđene članom 23, Države članice će se u slučaju kada je žrtva djeteta postarati da: (a) u krivičnim istragama, sva ispitivanja djeteta žrtve mogu biti audiovizuelno snimljena i da se takav snimljeni materijal može koristiti kao dokaz u krivičnom postupku; (b) u krivičnim istragama i postupcima, u skladu sa ulogom žrtava u relevantnom krivičnompravnom sistemu, nadležni organi postave specijalnog zastupnika za djecu žrtve u slučaju kada su, u skladu sa nacionalnim zakonima, nosioci roditeljske dužnosti spriječeni da zastupaju djeteta žrtvu kao rezultat sukoba interesa između njih i djeteta žrtve, ili kada je djeteta žrtva bez pratnje ili odvojen od porodice; (c) u slučaju kada djeteta žrtva ima pravo na advokata, on ili ona ima pravo na pravne savjete i zastupanje, u svoje lično ime, u postupcima u kojima postoji ili bi	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 57/09 i 49/10) i Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 64/11)	

mogao postojati sukob interesa između djeteta žrtve i nosilaca roditeljske dužnosti. Proceduralna pravila za audiovizuelno snimanje iz tačke (a) prvog podstava i njegovo korišćenje utvrđuju se u skladu sa nacionalnim zakonom. 2. U slučaju kada su godine žrtve neizvjesne i kada postoji razlog da se vjeruje da je žrtva djeteta, žrtva će, za svrhe ove Direktive, biti smatrana djetetom.				
Član 25 Obuka profesionalaca 1. Države članice postaraće se da zvaničnici za koje je vjerovatno da će doći u kontakt sa žrtvama, kao što su policijski službenici i sudsko osoblje, prođu i opštu i specijalističku obuku do nivoa koji je adekvatan za njihov kontakt sa žrtvama, u cilju podizanja njihove svijesti o potrebama žrtava i da im se omogući da sa žrtvama rade na nepristrasan način, uz poštovanje i profesionalizam. 2. Ne prejudicirajući sudsku nezavisnost i razlike u organizaciji pravosuđa širom Unije, Države članice tražiće da oni koji su odgovorni za obuku sudija i tužilaca uključenih u krivične postupke učine dostupnom opštu i specijalističku obuku u cilju povećanja svijesti sudija i tužilaca o potrebama žrtava. 3. Uz dužno poštovanje za nezavisnost pravne profesije, Države članice preporučuju da oni koji su odgovorni za obuku advokata učine dostupnom opštu i specijalističku obuku u cilju povećanja svijesti advokata o potrebama žrtava. 4. Putem svojih javnih službi ili finansiranjem organizacija za podršku žrtvama, Države članice će podsticati inicijative kojima se onima koji pružaju podršku žrtvama i servisima restorativne	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana odredbama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku	

pravde omogućava dobijanje adekvatne obuke do nivoa potrebnog za njihov kontakt sa žrtvama i vođenje računa o profesionalnim standardima kako bi se obezbijedilo da se takve usluge pružaju na nepristrasan način, uz poštovanje i profesionalizam. 5. U skladu sa uključenim dužnostima, i prirodom i nivoom kontakta koji profesionalno lice ima sa žrtvom, obuka treba da za cilj ima da omogući profesionalcima da prepoznaju žrtve i tretiraju ih na način koji uključuje poštovanje, profesionalizam i nediskriminatorski pristup.				
Član 26 Saradnja i koordinacija službi 1. Države članice preduzeće adekvatne mjere da olakšaju saradnju između Država članica da unaprijede pristup žrtava pravima propisanim ovom Direktivom i u skladu s nacionalnim zakonima. Takva saradnja biće usmjerena najmanje na: (a) razmjenu najboljih praksi; (b) konsultacije u individualnim predmetima; i (c) pomoć evropskim mrežama koje rade na stvarima direktno povezanim sa pravima žrtava. 2. Države članice preduzeće adekvatne aktivnosti, uključujući one putem interneta, s ciljem podizanja svijesti o pravima izloženim ovom Direktivom, smanjenja rizika od viktimizacije, i smanjenja na minimum negativnog uticaja krivičnih djela i rizika od sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i osvete, fokusirajući se naročito na rizične grupe kao što su djeca, žrtve rodno zasnovanog nasilja i nasilja u bliskom odnosu. Takve aktivnosti mogu uključivati informisanje i kampanje o podizanju svijesti, kao i istraživanje i programe obuke, onda kada je to odgovarajuće u saradnji sa	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosi vo		

organizacijama iz civilnog sektora i drugim zainteresovanim stranama.				
Član 27 Transponovanje Član 28 Obezbjeđivanje podataka i statistike Član 29 Izvještavanje Član 30 Zamjena Okvirne odluke 2001/220/PUP Član 31 Stupanje na snagu Član 32 Upućivanje	nema odgovarajuće odredbe	neprenosi vo		